

**PLA
NACIONAL
PER A
L'ERRADICACIÓ
DE L'AMIANT
A CATALUNYA
2023-2032**

**PLA
NACIONAL
PER A
L'ERRADICACIÓ
DE L'AMIANTE
A CATALUNYA
2023-2032**

Generalitat de Catalunya
**Comissió per a l'Erradicació
de l'Amiant a Catalunya**

© Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
Comissió per a l'Erradicació de l'Amiant a Catalunya

DL B 7457-2023

Disseny i maquetació: Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions

SUMARI

Resum executiu	7
I. Marc de referència	11
II. El perquè del Pla	13
III. No partim de zero	15
IV. Marc normatiu	18
V. Àmbits i línies d'actuació	21
1. Identificació de l'amiant	22
1.1 Crear l'òrgan encarregat de desplegar les diferents accions previstes al Pla	23
1.2 Crear el cens de materials que contenen amiant (MCA)	24
1.3 Fer obligatòria la identificació d'MCA en processos administratius d'inspecció	26
1.4 Impulsar cursos de formació per a professionals	28
1.5 Promoure el certificat de presència d'amiant	29
2. Retirada de l'amiant	30
2.1 Elaborar un pla calendaritzat per a la retirada dels MCA en l'àmbit públic	31
2.2 Incentivar la retirada dels MCA en l'àmbit privat	32
2.3 Agilitzar i simplificar els processos administratius en la cadena d'eliminació dels MCA	33
2.4 Millorar la formació i capacitació dels treballadors en les activitats amb risc d'amiant	34
2.5 Millorar i ampliar els requeriments, procediments i controls als agents implicats	35
2.6 Analitzar la capacitat dels abocadors i les deixalleries per al dipòsit dels MCA	36
2.7 Impulsar iniciatives d'inertització i reciclatge dels MCA	37
2.8 Establir un protocol amb les mesures provisionals de control de risc potencial dels MCA	38
3. Prevenció dels efectes de l'amiant	39
3.1 Incrementar el coneixement de la ciutadania envers l'amiant	40
3.2 Crear materials didàctics per a professionals que poden estar en contacte amb MCA	41
3.3 Revisar els protocols per a les intervencions en cas d'emergència	42
3.4 Fer el seguiment de la vigilància de la salut dels treballadors que estan exposats a l'amiant	43
3.5 Reforçar la investigació sobre l'amiant pel que fa a la recerca sanitària	44
4. Impuls d'un nou marc normatiu	45
4.1 Redactar, tramitar i aprovar la Llei per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya	46
4.2 Fer el desplegament reglamentari per a la implementació de la Llei	47
4.3 Impulsar i promoure els canvis normatius necessaris de competència estatal	48
VI. Governança: sistema de gestió, avaluació i seguiment del Pla	49
VII. Cronograma	50
VIII. Marc pressupostari	51
Annex 1. Glossari	54
Annex 2.	
Acords del Govern relatius a la Comissió per a l'Erradicació de l'Amiant a Catalunya i per a l'impuls d'un Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya	56

RESUM EXECUTIU

1. Un greu problema de salut pública i ambiental.

El sector de la construcció i la indústria va utilitzar extensivament l'amiant, sobretot entre els anys cinquanta i noranta.

En l'edificació, el trobem principalment en forma de fibrociment en teulades, dipòsits, baixants o jardineres, però existeixen altres usos com a aïllament tèrmic i acústic, com a protecció contra incendis d'estructures metàl·liques o formant part d'altres materials.

Si els materials que contenen amiant (MCA) s'alteren, bé sigui per manipulació o per degradació, alliberen microfibrilles que poden penetrar en el cos per les vies respiratòries i poden romandre en el tracte respiratori durant dècades.

Aquesta entrada a l'organisme pot provocar càncer de pulmó, laringe i ovari, i dues malalties causades exclusivament per la pols d'amiant: l'asbestosi i el mesotelioma maligne. Els primers símptomes d'asbestosi s'evidencien entre 10 i 20 anys després de l'exposició, mentre que un càncer derivat d'aquesta exposició triga entre 20 i 40 anys a aflorar, fet que en dificulta la detecció primerenca.

Tot i això, a l'Estat espanyol la prohibició total de fabricar, utilitzar o comercialitzar materials que contenen amiant no es va fer efectiva fins al 2002.

Malgrat la seva prohibició, l'amiant continua present en nombrosos elements constructius, equips i instal·lacions.

El cicle de vida estimat dels MCA, especialment del fibrociment, és de 30 a 50 anys, així que es calcula que el 2030 més del 85% d'aquests materials hauran superat la seva vida útil.

L'Organització Mundial de la Salut (OMS) determina que no es coneix un nivell d'exposició a les fibres d'amiant que no comporti risc. Els MCA es consideren, per tant, un problema de salut pública, laboral i mediambiental.

2. El compromís del Govern amb l'erradicació de l'amiant.

És per això que calen accions directes, efectives i coordinades per tal de garantir la seguretat del conjunt de la societat en una situació d'exposició passiva a l'amiant, provocada pel deteriorament de les infraestructures que contenen amiant, la manipulació incorrecta dels MCA, així com l'abandonament i la mala gestió dels residus d'amiant.

En el marc competencial de la Generalitat de Catalunya, aquesta preocupació ja es troba present en diferents plans i estratègies del Govern, com el **Pla de Govern de la XIV legislatura**, el **Pla normatiu 2021-2023** i l'**Estratègia catalana de seguretat i salut laboral 2021-2026**.

Així mateix, les actuacions d'erradicació de l'amiant i de prevenció dels seus efectes sobre la salut estan vinculades directament als **objectius de desenvolupament sostenible (ODS) 3, 8, 11, 13 i 15**.

La Unió Europea (UE) fixa com a objectius la retirada de l'amiant de tots els edificis públics abans del 2028 i del conjunt de la Unió el 2032.

Per tal d'assolir aquests objectius, des del Govern de la Generalitat s'ha impulsat un procés transversal, des d'una visió integral, que es vehicula a través de la Comissió per a l'Erradicació de l'Amiant a Catalunya (CEAC).

3. Les actuacions que es proposen, organitzades en quatre àmbits.

1. Identificació de l'amiant

Actuacions enfocades a la detecció d'elements i espais amb presència d'amiant, així com el seu seguiment i control.

- 1.1** Crear l'òrgan adscrit a l'Administració de la Generalitat encarregat de desplegar les diferents accions previstes al Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya 2023-2032.
- 1.2** Crear el cens de materials que contenen amiant, consistent en una plataforma corporativa d'informació que permeti visualitzar i gestionar la presència d'amiant al territori.
- 1.3** Fer obligatòria la identificació d'MCA en diversos processos administratius d'inspecció relacionats amb el manteniment i l'actualització del parc edificat.
- 1.4** Impulsar l'organització de cursos de formació per a treballadors del sector de la construcció, del manteniment o d'altres professions relacionades.
- 1.5** Promoure el certificat de presència d'amiant.

2. Retirada de l'amiant

Actuacions que tenen per objectiu l'eliminació ràpida i segura d'elements que contenen amiant.

- 2.1** Elaborar un pla calendaritzat per a la retirada dels MCA en l'àmbit públic.
- 2.2** Incentivar la retirada dels MCA en l'àmbit privat.
- 2.3** Agilitzar i simplificar els processos administratius en la cadena d'eliminació dels MCA.
- 2.4** Millorar la formació i capacitat dels treballadors en les activitats amb risc d'amiant.
- 2.5** Millorar i ampliar els requeriments, procediments i controls als agents implicats en la identificació, retirada i manipulació dels MCA.
- 2.6** Analitzar la capacitat i la millor organització i ubicació dels abocadors i les deixalleries per al dipòsit i tractament dels MCA.
- 2.7** Impulsar iniciatives d'inertització i reciclatge dels MCA.
- 2.8** Establir un protocol amb les mesures provisionals de control de risc potencial dels MCA prèvies a la retirada definitiva.

3. Prevenció dels efectes de l'amiant

Actuacions que aborden les conseqüències de l'amiant en la salut, així com les actuacions per prevenir i pal·liar aquests problemes en el futur.

- 3.1** Incrementar el coneixement de la ciutadania envers l'amiant per influir en un canvi de comportament, enfortir la consciència i la necessitat d'identificar-lo i eliminar-lo d'acord amb la normativa i de forma segura.
- 3.2** Crear i difondre materials didàctics per als diferents professionals que poden estar en contacte amb MCA.
- 3.3** Revisar els protocols i la previsió de mesures per a les intervencions en cas d'emergència i desastres naturals en espais amb presència d'amiant.
- 3.4** Fer el seguiment de la vigilància de la salut dels treballadors que estan o puguin haver estat exposats a l'amiant (Programa de vigilància postocupacional, control de la vigilància ocupacional i accions conjuntes entre l'Institut Nacional de la Seguretat Social [INSS] i el Departament de Salut).
- 3.5** Reforçar la investigació sobre l'amiant pel que fa a la recerca sanitària (bàsica i aplicada).

4. Impuls d'un nou marc normatiu

Actuacions que cal impulsar per disposar d'un marc normatiu autonòmic i estatal que permeti assolir els objectius previstos.

- 4.1** Redactar, tramitar i aprovar la Llei per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya.
- 4.2** Fer el desplegament reglamentari i adoptar les mesures necessàries per a la implementació de la Llei.
- 4.3** Impulsar i promoure els canvis normatius necessaris de competència estatal.

4. Governança del Pla.

El Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya es dissenya com un instrument dinàmic que desplegarà les seves accions durant el període 2023-2032.

Atès que en la seva implementació hi participarà una multitud d'agents, serveis i persones, amb nivells de coordinació molt diferents, caldrà establir-hi els mecanismes de col·laboració interadministrativa a aplicar.

També s'hi tindran presents l'heterogeneïtat del territori i les especificitats dels àmbits urbans o rurals.

Tal com es vagi avançant en l'execució del Pla, especialment en aquells aspectes que tinguin un impacte més directe en la ciutadania, s'obriran els processos participatius que calgui.

El retiment de comptes es complementarà amb la presentació d'un informe anual al Govern, i amb l'elevació per part d'aquest d'una memòria biennal al Parlament de Catalunya.

Per tal que el Pla pugui assolir els seus objectius, caldrà dotar-lo del pressupost necessari per garantir l'execució de les actuacions d'erradicació de l'amiant dels edificis i espais públics, i cercar les vies de finançament i línies d'ajut necessàries per fomentar l'erradicació de l'amiant en l'espai privat.

Aquest marc pressupostari s'haurà de concretar per a les diferents fases, i tenint en compte la interdependència entre les diferents línies.

Al moment d'elaborar la proposta de pressupost dels exercicis següents caldrà determinar els imports necessaris per executar les diferents accions, d'acord amb el calendari d'actuacions i les disponibilitats pressupostàries de cada moment.

I. MARC DE REFERÈNCIA

L'Organització Mundial de la Salut (OMS) és contundent en la determinació que no es coneix un nivell d'exposició a les fibres d'amiant que no comporti risc. Els materials que contenen amiant (MCA) es consideren, per tant, un problema de salut pública, laboral i mediambiental.

És per això que calen accions directes, efectives i coordinades per tal de garantir la seguretat del conjunt de la societat en una situació d'exposició passiva a l'amiant, provocada pel deteriorament de les infraestructures que contenen amiant, la manipulació incorrecta dels MCA, així com l'abandonament i la mala gestió dels residus d'amiant.

En el marc competencial de la Generalitat de Catalunya, aquesta preocupació ja es troba present en diferents plans i estratègies del Govern:

Al **Pla de Govern de la XIV legislatura**:

Eix 4. Per un país verd, equilibrat i connectat

4.1_Acció climàtica

4.1.5_Fomentar l'economia circular per arribar al residu zero

- Iniciar les actuacions necessàries per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya i protegir la salut de la població exposada a aquest material.
- Elaboració i aprovació del Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant.
- Aprovació del marc normatiu que permeti una actuació comuna per part de totes les administracions públiques en aquest àmbit.

Al **Pla normatiu 2021-2023**:

Eix 4. Per un país verd, equilibrat i connectat

157) Avantprojecte de llei d'erradicació de l'amiant i dels materials que contenen amiant

Departament promotor: PRE

Consulta pública prèvia: ja s'ha realitzat

Inici de tramitació: 2n semestre 2022

ODS 3: salut i benestar

Descripció: establir les mesures necessàries per erradicar els materials que contenen amiant a Catalunya, amb la finalitat de protegir la salut de la ciutadania i dels professionals encarregats de les tasques d'erradicació.

A l'**Estratègia catalana de seguretat i salut laboral 2021-2026**:

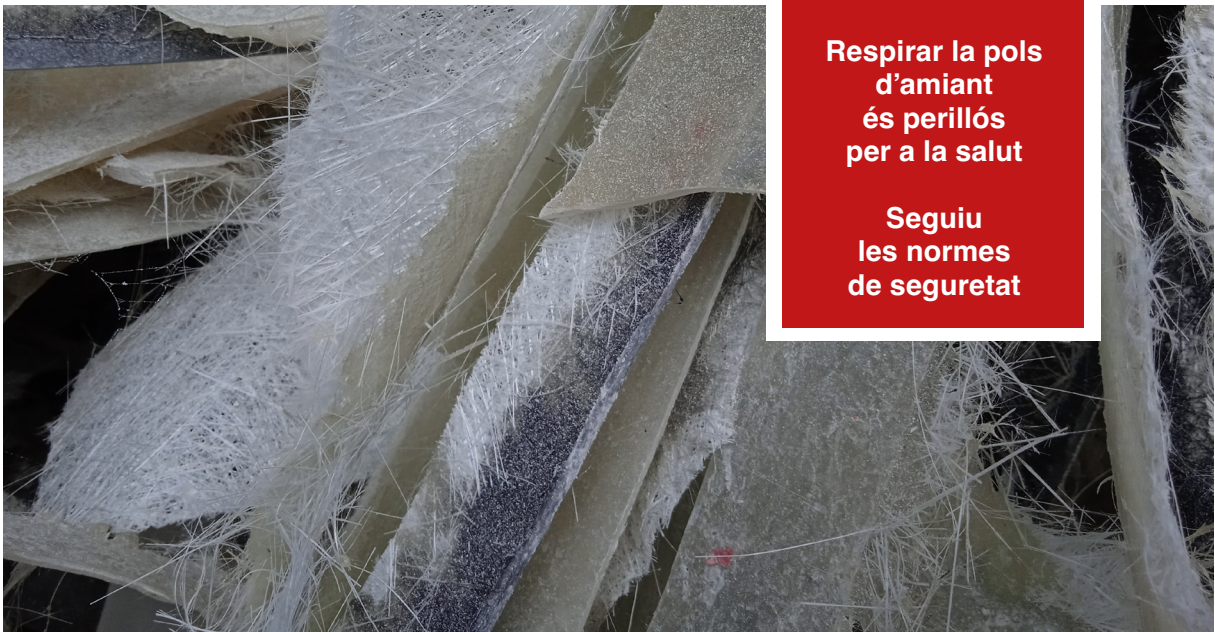
Objectiu 3.5: contribuir a l'eliminació de l'amiant a Catalunya, millorar les pràctiques preventives en l'exposició a l'amiant i protegir la salut de les persones treballadores exposades.

Objectiu 4: promoció de la cultura de la prevenció de riscos laborals.

Així mateix, les actuacions d'erradicació de l'amiant i de prevenció dels seus efectes sobre la salut estan vinculades directament als **objectius de desenvolupament sostenible (ODS)** 3 - Salut i benestar, 8 - Treball digne i creixement econòmic, 11 - Ciutats i comunitats sostenibles, 13 - Acció climàtica i 15 - Vida terrestre.

La Unió Europea (UE), al seu torn, ha definit els eixos bàsics de la seva política en relació amb l'amiant mitjançant la Resolució sobre els riscos per a la salut en el lloc de treball relacionats amb l'amiant i perspectives d'eliminació de tot l'amiant existent (2012/2065(INI)), aprovada pel Parlament Europeu el 2013, i al Dictamen del Consell Econòmic i Social Europeu "Erradicar l'amiant a la UE" (2015/C 251/03), que insisteix en el caràcter prioritari que ha de tenir per als estats membres i per a les institucions comunitàries l'eliminació de l'amiant de manera segura, i fixa com a objectius la seva retirada de tots els edificis públics abans del 2028 i del conjunt de la Unió Europea el 2032.

Per aquest motiu s'ha establert que la vigència del Pla sigui el període 2023-2032, per tal que el desplegament i l'execució de les accions previstes vagin alineats amb els objectius fixats per la Unió Europea.

II. EL PERQUÈ DEL PLA

Amiant és un terme genèric que engloba sis minerals silicats. A causa de les seves propietats fibroses i ignífugues, el sector de la construcció i la indústria va utilitzar-lo extensivament sobretot entre els anys cinquanta i noranta.

Si els materials que contenen amiant s'alteren, bé sigui per manipulació o per degradació, alliberen microfibrilles que poden penetrar en el cos per les vies respiratòries i poden romandre en el tracte respiratori durant dècades.

Aquesta entrada a l'organisme pot provocar càncer de pulmó, laringe i ovari, i dues malalties causades exclusivament per la pols d'amiant: l'asbestosi i el mesotelioma maligne. Els primers símptomes d'asbestosi s'evidencien entre 10 i 20 anys després de l'exposició al material que conté amiant, mentre que qualsevol classe de càncer derivat d'aquesta exposició triga entre 20 i 40 anys a aflorar, fet que en dificulta la detecció primerenca.

L'any 1976, l'Agència Internacional de Recerca sobre el Càncer va incloure l'amiant en la llista de materials cancerígens.

La Llei 31/1995, de prevenció de riscos laborals, estableix els principis generals relatius a la prevenció dels riscos laborals i la protecció dels treballadors. Mitjançant el seu desplegament a través del Reial decret 396/2006 va reconèixer la perillositat de l'amiant per als treballadors i l'obligació de les empreses de protegir-los.

Tot i això, a l'Estat espanyol la prohibició total de fabricar, utilitzar o comercialitzar materials que contenen amiant no es va fer efectiva fins al 2002.

El Reglament del Parlament Europeu del 2006 relatiu al registre, a l'avaluació, a l'autorització i a la restricció de les substàncies i preparats químics (REACH) estableix que s'admet l'ús d'articles que contenen

fibres d'amiant instal·lats abans de l'1 de gener de 2005, fins al final de la seva vida útil.

Malgrat la seva prohibició, l'amiant continua present en nombrosos elements constructius, equips i instal·lacions. En l'edificació, el trobem principalment en forma de fibrociment en teulades, dipòsits, baixants o jardineres, però existeixen altres usos com a aïllament tèrmic i acústic, com a protecció contra incendis d'estructures metàl·liques o formant part d'altres materials com segellats, coles, vinils, fusibles, vernissos, juntes de calderes i molts elements de fricció, com frens d'ascensors o de muntacàrregues.

El cicle de vida estimat dels MCA, especialment del fibrociment, és de 30 a 50 anys, així que es calcula que el 2030 més del 85% d'aquests materials hauran superat la seva vida útil.

Tenint en compte la perillositat de totes les variants d'amiant, la seva presència al conjunt del territori, la dificultat per identificar tots els MCA, en especial els ocults, i els efectes molt greus sobre la salut dels éssers vius, aquest Pla vol establir i prioritzar les accions necessàries per a la seva retirada.

III. NO PARTIM DE ZERO

Ja fa anys que es treballa per l'erradicació de l'amiant des de les diferents administracions públiques i des dels diferents àmbits competencials.

Per tal d'assolir els objectius marcats per la Unió Europea, d'erradicar l'amiant de l'entorn públic abans del 2028 i del conjunt del territori abans del 2032, des del Govern de la Generalitat s'ha impulsat un procés transversal, des d'una visió integral, que es vehicula a través de la Comissió per a l'Erradicació de l'Amiant a Catalunya (CEAC).

Aquesta Comissió s'organitza d'acord amb allò que disposen els acords del Govern 149/2019 i 156/2021 i té, entre altres funcions, l'encàrrec específic d'elaborar un Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant per tal que pugui ser elevat al Govern per a la seva aprovació.

Les diverses accions que ja s'han desenvolupat són:

1. S'ha incorporat la problemàtica de l'amiant tant al Pla de Govern de la XIV legislatura com al Pla normatiu 2021-2023.
2. S'ha constituït la Comissió per a l'Erradicació de l'Amiant a Catalunya, integrada formalment per diferents departaments de la Generalitat de Catalunya, l'Associació Catalana de Municipis i la Federació de Municipis de Catalunya, i també s'ha convidat a participar-hi altres administracions (diputacions provincials, l'Ajuntament de Barcelona), organismes (l'Àrea Metropolitana de Barcelona, l'Agència de Salut Pública de Barcelona) i entitats (Jubilats de Macosa-Alstom Afectats per l'Amiant, la Federació d'Associacions Veïnals de Barcelona).
3. S'ha constituït també la comissió tècnica Desamiant-Cat, integrada per personal expert de diferents àmbits, que ha posat les bases de les diferents línies estratègiques desplegades en aquest Pla nacional.

4. S'ha aprovat la memòria preliminar de l'Avantprojecte de Llei d'erradicació de l'amiant a Catalunya, que va ser presentada a consulta pública. El resultat de la consulta s'ha tingut en compte a l'hora de redactar el present Pla.
5. S'ha creat el portal web amiant.gencat.cat, que facilita l'accés a informació especialitzada, al marc normatiu i a les diferents línies d'ajut.
6. S'ha dissenyat i posat en marxa una formació específica per a la detecció inicial visual d'amiant, destinada al personal de les administracions públiques, que ja compta amb dues edicions durant el 2022 i que tindrà continuïtat en els propers anys.
7. S'ha elaborat un model de plec de prescripcions tècniques per a la contractació de serveis d'inspecció d'amiant.
8. S'ha explorat quin és el grau de coneixement de la ciutadania sobre la problemàtica de l'amiant, mitjançant diferents preguntes incloses a l'enquesta Òmnibus 2022 del Centre d'Estudis d'Opinió (CEO). Aquestes consultes es mantindran en enquestes successives.
9. S'ha encarregat a l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC) l'elaboració d'un mapa de les cobertes amb fibrociment a tot el territori, que es preveu que estigui disponible a finals del 2023.
10. S'ha aprovat l'Acord del Govern 253/2022, de 29 de novembre, pel qual es crea el Programa temporal per al desplegament i la implementació de l'estratègia d'erradicació de l'amiant a Catalunya. La posada en marxa del Programa suposa la incorporació de 7 efectius que puguin desplegar i implementar les principals línies i actuacions estratègiques acordades per la Comissió.

La feina a fer és ingent, però cal posar en valor que en pocs països s'ha abordat de forma decidida la lluita contra l'amiant, i que en l'àmbit de l'Estat espanyol, excepte alguns estudis que no s'han acabat implementant, l'enfocament i els recursos que s'hi estan destinant des de Catalunya són pioners.

També cal fer esment de la feina tenaç de diferents entitats, com el col·lectiu de Jubilats de Macosa-Alstom Afectats per l'Amiant, la Federació d'Associacions Veïnals de Barcelona (FAVB) i diferents comissions veïnals de municipis especialment afectats, que han mobilitzat i sensibilitzat la societat per aconseguir avançar en la lluita contra l'amiant, i amb les quals s'ha establert una relació de col·laboració i diàleg permanent.

L'atenció a les víctimes de l'amiant mereix una consideració especial i es tindrà en compte en el desplegament de diferents accions del Pla, des del reforç dels programes de vigilància de la salut de les persones exposades a l'amiant fins al reforç de la recerca sanitària o el seguiment del funcionament correcte del fons de compensació estatal.

Així mateix, aquesta problemàtica i els àmbits en què es pugui donar suport a les víctimes de l'amiant per part de l'Administració seran objecte d'anàlisi en la redacció de la futura Llei per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya.

El Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya 2023-2032, en resum, ha de coordinar i prioritzar totes aquestes iniciatives i transformar-les en accions que permetin obtenir resultats concrets i mesurables.

Es posa un èmfasi especial en la col·laboració interadministrativa, tot respectant l'autonomia local i el principi de responsabilitat i suficiència financera dels diferents nivells de govern i administració.

Des de l'Administració de la Generalitat, i en particular des de la CEAC, s'oferirà la col·laboració i el suport necessaris a les altres iniciatives relacionades amb la detecció i l'erradicació de l'amiant que s'impulsin en l'àmbit estatal o europeu, amb la voluntat d'esdevenir un agent institucional actiu i solidari en el desenvolupament de polítiques per a l'erradicació global de l'amiant.

IV. MARC NORMATIU

La normativa estatal regula la retirada d'amiant si està en mal estat i la gestió dels residus generats. A més, s'hi estableixen previsions en l'àmbit de la protecció dels treballadors.

Tot i això, per tal de regular aquest àmbit amb caràcter general en tot el territori de Catalunya s'ha iniciat la redacció d'una llei catalana d'erradicació de l'amiant.

La seva memòria preliminar va ser sotmesa a consulta pública a fi de recollir les opinions, demandes, preocupacions i necessitats de la ciutadania i dels diferents col·lectius i sectors potencialment afectats.

El marc legal actual es troba integrat principalment per les normes següents:

Normativa europea

Reglament europeu REACH (**Reglament (CE) 1907/2006, de 18 de desembre de 2006**, que prohibeix la comercialització i l'ús de les fibres d'amiant).

Directiva 2009/148/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de novembre de 2009, sobre la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a l'amiant durant el treball.

Resolució del Parlament Europeu, de 14 de març de 2013, sobre els riscos per a la salut en el lloc de treball relacionats amb l'amiant i perspectives d'eliminació de tot l'amiant existent (2012/2065(INI)).

Dictamen del Comitè Econòmic i Social Europeu sobre erradicació de l'amiant a la UE (18.2.2015).

Resolució del Parlament Europeu, de 20 d'octubre de 2021, amb recomanacions a la Comissió sobre la protecció dels treballadors contra l'amiant (2019/2182(INL)).

Normativa estatal

Reial decret 108/1991, d'1 de febrer, sobre la prevenció i reducció de la contaminació del medi ambient produïda per l'amiant.

Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.

Reial decret 665/1997, de 12 de maig, sobre la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents cancerígens durant el treball.

Reial decret 374/2001, de 6 d'abril, sobre la protecció de la salut i la seguretat dels treballadors contra els riscos relacionats amb els agents químics durant el treball.

Ordre de 7 de desembre de 2021, per la qual es modifica l'annex I del Reial decret 1406/1989, de 10 de novembre, pel qual s'imposen limitacions a la comercialització i a l'ús de certes substàncies i preparats perillosos.

Reial decret 396/2006, de 31 de març, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut aplicables als treballs amb risc d'exposició a l'amiant.

Reial decret 1299/2006, de 10 de novembre, pel qual s'aprova el quadre de malalties professionals en el sistema de la Seguretat Social i s'estableixen criteris per a la seva notificació i registre.

Llei 7/2022, de 8 d'abril, de residus i sòls contaminats per a una economia circular. La disposició addicional 14a preveu que en el termini d'un any des de la seva entrada en vigor, és a dir, a l'abril de 2023, els ajuntaments han d'elaborar un cens d'instal·lacions i emplaçaments amb amiant, incloent-hi un calendari que en planifiqui la retirada.

Llei 21/2022, de 19 d'octubre, de creació d'un fons de compensació per a les víctimes de l'amiant. La disposició addicional única preveu que la posada en marxa i l'inici d'activitats del fons de compensació per a les víctimes de l'amiant tindran lloc amb l'entrada en vigor del Reglament que desplegui la Llei, i que amb caràcter previ caldrà dotar-lo dels mitjans humans i materials necessaris.

Normativa catalana

La Direcció General de Relacions Laborals, Treball Autònom, Seguretat i Salut Laboral ha aprovat nombrosos **criteris d'aplicació** referents al Reial decret 396/2006, de 31 de març, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut aplicables als treballs amb risc d'exposició a l'amiant, i a la resta de normativa referent a l'amiant. Entre d'altres:

- **Instrucció 1/2021**, pel que fa al doblatge de cobertes i la instal·lació de plaques solars o de qualsevol altre element sobre cobertes de fibrociment.
- **Instrucció 1/2009**, pel que fa a les disposicions mínimes de seguretat i salut aplicables als treballs amb risc d'exposició a l'amiant.

Decret 67/2015, de 5 de maig, per al foment del deure de conservació, manteniment i rehabilitació dels edificis d'habitatges, mitjançant les inspeccions tècniques i el llibre de l'edifici.

Acord del Govern 149/2019, pel qual es crea la Comissió per a l'Erradicació de l'Amiant a Catalunya i per a l'impuls d'un Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya.

Acord del Govern pel qual s'aprova la memòria preliminar sobre l'Avantprojecte de Llei per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya de 17 de novembre de 2020.

Acord del Govern 156/2021, pel qual s'atribueix la presidència de la CEAC a la persona titular de la Secretaria del Govern i s'adapta la seva composició a la nova organització departamental de la XIV legislatura.

Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme. A l'article 108 (modificat per la **Llei 2/2021, del 29 de desembre**) es regulen els edificis i usos fora d'ordenació o amb volum disconforme en cas d'existència d'amiant.

Altres referències

UNE 171370-1:2014 / Amiant. Part 1: Qualificació d'empreses que treballen amb materials amb amiant.

UNE 171370-2:2021 / Amiant. Part 2: Localització i diagnosi d'amiant.

V. ÀMBITS I LÍNIES D'ACTUACIÓ

Les accions proposades per tal d'aconseguir erradicar l'amiant a Catalunya s'organitzen en quatre grans grups segons els diferents àmbits d'actuació que trobem en el seu procés d'eliminació.

El primer àmbit d'actuació és la identificació dels materials que contenen amiant. Dins d'aquest grup, s'hi inclouen accions enfocades a la detecció, la formació necessària per als tècnics especialitzats en aquesta identificació i avaluació dels MCA, així com la centralització de la informació recollida, la prioritització de les actuacions i el seguiment i control d'aquestes accions.

El segon grup és aquell centrat en la retirada de l'amiant. En aquest sentit, es preveuen accions de prioritització de l'erradicació en edificis públics, accions de promoció de l'eliminació de l'amiant en l'àmbit privat i accions per al dipòsit controlat i tractament segur dels residus generats.

El tercer àmbit incorpora accions centrades a prevenir i pal·liar els efectes negatius que provoca l'amiant. A aquest efecte, s'han previst accions de difusió i informació ciutadana per alertar dels efectes en la salut de les persones i en el medi ambient, accions de formació tècnica i recerca per millorar els procediments que es desenvolupen en l'actualitat i accions de control sanitari de la població exposada.

Finalment, l'últim àmbit d'actuació té com a objectiu dotar el Pla del necessari suport legal a totes les actuacions que implica l'erradicació de l'amiant a Catalunya, mitjançant l'aprovació d'una Llei pròpia, el seu desplegament reglamentari i l'impuls dels canvis normatius necessaris a la legislació d'àmbit estatal.

Àmbits d'actuació

1	IDENTIFICACIÓ DE L'AMIANT	Actuacions enfocades a la detecció d'elements i espais amb presència d'amiant, així com el seu seguiment i control.
2	RETIRADA DE L'AMIANT	Actuacions que tenen per objectiu l'eliminació ràpida i segura d'elements que contenen amiant.
3	PREVENCIÓ DELS EFECTES DE L'AMIANT	Actuacions que aborden les conseqüències de l'amiant en la salut, així com les actuacions per prevenir i pal·liar aquests problemes en el futur.
4	IMPULS D'UN NOU MARC NORMATIU	Actuacions que cal impulsar per disposar d'un marc normatiu autonòmic i estatal que permeti assolir els objectius previstos.

1. IDENTIFICACIÓ DE L'AMIANTE

Molts habitatges, edificis públics o comercials i infraestructures presenten materials que contenen amiant, que ja han arribat o aviat arribaran al final de la seva vida útil.

La prevenció de l'exposició a les fibres d'amiant requereix que aquest material s'identifiqui i avaluï fins que es pugui retirar adequadament.

La identificació de l'amiant es configura, per tant, com un element clau per poder tenir un diagnòstic acurat de la realitat de l'amiant a Catalunya i així poder-ne abordar l'erradicació.

Això inclou disposar d'un cens de les infraestructures, els edificis i les instal·lacions que presenten MCA. Aquest sistema integral, que s'articularà a partir de totes les fonts de dades disponibles (processos administratius d'inspecció on es pugui detectar MCA, comunicacions individuals, plans de treball gestionats, etc.), permetrà la consulta i l'actualització continuada, així com la prioritització d'actuacions de retirada.

La detecció s'ha d'incentivar en l'àmbit privat i públic, i al mateix temps cal estructurar els procediments i dotar els tècnics de les eines per poder dur a terme aquesta identificació amb uns estàndards de qualitat.

En aquest sentit, seria aconsellable harmonitzar els sistemes d'inspecció i avaluació de l'amiant, per exemple, sobre la base de la norma UNE 171370-2:2021 o d'altres normes de prestigi reconegut.

En algunes de les accions s'ha especificat, com a requisit previ, dotar la mesura de cobertura legal i reglamentària.

En els casos en què la Generalitat no disposi de competències pròpies per fer-ho, caldrà instar les modificacions necessàries en l'àmbit estatal mitjançant les comissions bilaterals corresponents, o per la via que es consideri més efectiva.

Línies d'actuació per a la identificació de l'amiant:

- 1.1** Crear l'òrgan adscrit a l'Administració de la Generalitat encarregat de desplegar les diferents accions previstes al Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya 2023-2032.
- 1.2** Crear el cens de materials que contenen amiant, consistent en una plataforma corporativa d'informació que permeti visualitzar i gestionar la presència d'amiant al territori.
- 1.3** Fer obligatòria la identificació d'MCA en diversos processos administratius d'inspecció relacionats amb el manteniment i l'actualització del parc edificat.
- 1.4** Impulsar l'organització de cursos de formació per a treballadors del sector de la construcció, del manteniment o d'altres professions relacionades.
- 1.5** Promoure el certificat de presència d'amiant.

1.1

Crear l'òrgan adscrit a l'Administració de la Generalitat encarregat de desplegar les diferents accions previstes al Pla nacional per a l'erradicació de l'Amiant a Catalunya 2023-2032.

DESCRIPCIÓ

La Comissió per a l'Erradicació de l'Amiant a Catalunya no disposa de mitjans propis per impulsar i desplegar l'estratègia d'erradicació de l'amiant.

Tampoc no hi ha altres òrgans o unitats a la Generalitat de Catalunya que tinguin atribuïdes aquestes funcions.

Per aquest motiu es va aprovar l'Acord del Govern 253/2022, de 29 de novembre, pel qual es crea el Programa temporal per al desplegament i la implementació de l'estratègia d'erradicació de l'amiant a Catalunya.

El Programa permet la contractació immediata d'un equip especialitzat que impulsi i executi les accions previstes i que, alhora, garanteixi la cooperació i la coordinació amb la resta de departaments, administracions públiques i entitats privades amb responsabilitats o interessos en aquest àmbit.

Aquest Programa ha de constituir el nucli inicial de l'organització administrativa que, amb caràcter estable, piloti la política d'erradicació de l'amiant i el desplegament de les accions previstes al Pla.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ

Estat de l'actuació

Actualment en procés de selecció del personal adscrit al Programa

Termini d'execució

Curt

Caràcter de l'actuació

Administratiu

Agents involucrats

Secretaria del Govern

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Cobertura efectiva dels llocs de treball adscrits al Programa.

1.2

Crear el cens de materials que contenen amiant, consistent en una plataforma corporativa d'informació que permeti visualitzar i gestionar la presència d'amiant al territori.

DESCRIPCIÓ

Creació d'un cens de materials que contenen amiant, consistent en una plataforma corporativa d'informació que permeti recollir i visualitzar la informació sobre els edificis, les instal·lacions, les infraestructures, els equips, els usos, els espais i les altres possibles ubicacions dels MCA, tant en entorns públics com privats.

Inclourà totes les accions d'identificació i avaluació d'amiant mostrant, sempre que sigui possible, el seu estat, la quantitat d'MCA que s'ha extret i que encara queda per extreure, així com l'amiant al qual s'han aplicat mesures provisionals, amb la seva data de retirada obligada. També hauria de reflectir les dates i la periodicitat de les mesures preventives a executar fins a la retirada efectiva.

Aquesta eina garantirà la transparència en la gestió de l'amiant i facilitarà la consulta tècnica i ciutadana en el format que es consideri més accessible per a cada tipus d'usuari (base de dades, sistema d'informació geogràfica, aplicacions de visualització de dades, etc.), així com la prioritització d'actuacions.

Es preveu que inclogui:

- El resultat del procés de teledetecció de cobertes de fibrociment a tot el territori, ja encarregada a l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.
- Les identificacions i avaluacions dutes a terme en instal·lacions i edificis públics.
- Les identificacions i avaluacions dutes a terme en instal·lacions i edificis privats.
- Les deteccions dutes a terme en les actuacions en emergències.
- Els plans de treball aprovats per l'autoritat laboral.
- Les actuacions provisionals dutes a terme en situacions excepcionals on sigui inviable la retirada, amb el període màxim d'autorització d'aquestes mesures.
- Les dades de residus dipositats en els abocadors especialitzats.
- Comunicacions de particulars i empreses.
- El mapa del potencial de risc del territori, tenint en compte les variables sociodemogràfiques (densitat d'habitants, població vulnerable, etc.).
- L'evolució de la retirada de l'amiant sobre el territori.

Algunes d'aquestes accions es podran dur a terme a curt termini, com la detecció a les cobertes o als edificis de titularitat pública, i d'altres seran a mitjà i a llarg termini, com la detecció d'MCA ocults, especialment en l'àmbit privat.

També serà molt important la gestió coordinada del cens amb l'Administració local, atès que els ajuntaments estan obligats a disposar dels seus propis censos d'instal·lacions i emplaçaments amb amiant, segons la normativa estatal.

Això implica establir un sistema de gestió de la plataforma, així com totes les eines necessàries per al seu desenvolupament, que han d'incloure un protocol amb els indicadors tècnics objectivats per a la introducció i el manteniment d'informació.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ

Estat de l'actuació

En procés de creació

Termini d'execució

Curt-mitjà

Caràcter de l'actuació

Administratiu

Agents involucrats

Òrgan administratiu encarregat de desplegar les diferents accions previstes al Pla

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Finalització de la primera capa d'informació (detecció de fibrociment a les cobertes), prevista per a finals del 2023.
- Creació de la plataforma i del sistema de gestió (al llarg del 2023).
- Obertura a la resta d'administracions i particulars (inici del 2024).

1.3

Fer obligatòria la identificació d'MCA en diversos processos administratius d'inspecció relacionats amb el manteniment i l'actualització del parc edificat.

DESCRIPCIÓ

La detecció i localització dels MCA es configura com una actuació essencial per aconseguir l'objectiu principal del Pla, que és l'erradicació de l'amiant a Catalunya.

Per a aquesta tasca d'identificació es considera convenient aprofitar aquelles competències de l'Administració que permetin recollir informació, com les actuacions d'inspecció on es puguin detectar MCA.

Un dels procediments clau per a la detecció d'amiant són les inspeccions tècniques d'edificis (ITE), on periòdicament un tècnic especialitzat (arquitecte o arquitecte tècnic) fa una inspecció visual d'un edifici a fi de determinar-ne l'estat en el moment de la inspecció i orientar la comunitat de propietaris/àries en les actuacions a dur a terme per complir el deure de conservació i manteniment.

Actualment, la presència d'amiant no queda recollida explícitament en el formulari del procediment. Es permet la identificació de fibrociment en la coberta i els baixants però només en els casos en què aquest és el material prioritari.

En queden fora, per tant, les cobertes disconformes i altres utilitzacions d'amiant en petites quantitats o en altres espais (mitgeres, instal·lacions elèctriques, etc.). Se'n proposa l'explicitació mitjançant la inclusió de la paraula "amiant" i definint-ne la presència, independentment de la seva situació i quantitat.

A més, la seva presència només es considera una deficiència lleu de l'edifici. Quan es detecta una deficiència lleu, es declara que l'edifici és apte, i aquest certificat d'aptitud té una vigència de deu anys. En el cas de deficiències greus o molt greus, s'han d'executar mesures cautelars, i el temps de vigència del certificat es redueix a tres anys.

Per això, es proposa incrementar el nivell de gravetat que suposa la presència d'amiant, atès que atempta contra la salut de les persones que hi conviuen, i fer explícit al tràmit de l'ITE la notificació de la presència d'amiant als diferents elements constructius. Aquests canvis, que hauran de tenir cobertura legal, en fomentaran tant la identificació com també la retirada.

Complementàriament, es proposa aprofitar altres intervencions que permeten l'accés al parc d'habitatges privats, com les inspeccions per obtenir la certificació d'eficiència energètica, les inspeccions tècniques d'ascensors o les inspeccions municipals dels dipòsits d'aigua domèstics per detectar amiant en aquest tipus d'instal·lacions.

També es proposa incloure-hi l'obligatorietat de notificar la presència d'amiant quan es demanen permisos d'obres majors o llicències d'activitat amb requisit d'informe ambiental, incloent-hi les obres majors que impliquin demolició, rehabilitació o reforma.

Amb l'aprovació i el posterior desplegament normatiu de la Llei per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya es pot valorar la viabilitat d'estendre aquesta obligació de notificació a altres tipus d'intervencions, com els permisos d'obres menors, i a altres àmbits diferents del parc edificat, com xarxes de subministrament d'aigua, vaixells, trens o instal·lacions industrials, així com delimitar quines seran les conseqüències de la detecció d'amiant en cada cas.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ

Estat de l'actuació

A implementar

Termini d'execució

Mitjà

Caràcter de l'actuació

Administratiu

Agents involucrats

- Òrgan administratiu encarregat de desplegar les diferents accions previstes al Pla
- Departament d'Habitatge i Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya

- Institut Català d'Energia
- Departament d'Empresa i Treball
- Governos locals

Agents transversals

Col·legis professionals

Requisits previs

Dotar la mesura de la necessària cobertura legal i reglamentària

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Obligatorietat de la recollida d'informació sobre la presència d'amiant en les ITE.
- Obligatorietat de la recollida d'informació sobre la presència d'amiant en les inspeccions d'eficiència energètica.
- Obligatorietat de la recollida d'informació sobre la presència d'amiant en les revisions d'aparells elevadors.
- Obligatorietat de la recollida d'informació sobre la presència d'amiant en els permisos d'obres majors o les llicències d'activitat amb requisit d'informe ambiental.

1.4

Impulsar l'organització de cursos de formació per a treballadors del sector de la construcció, del manteniment o d'altres professions relacionades.

DESCRIPCIÓ

L'objectiu d'aquesta mesura és capacitar professionals en la identificació d'amiant, en l'estimació del nivell de risc que implica la seva presència i el seu estat de conservació i en la determinació de les mesures urgents que cal adoptar, si escau.

Aquests cursos de formació, que s'adequaran als diferents perfils tècnics que l'han de cursar (construcció, manteniment, instal·lacions, prevenció de riscos laborals, etc.), també aportaran els coneixements suficients als professionals per determinar la necessitat o no de fer una inspecció i avaluació d'amiant (IAA) completa, recollir la informació generada amb rigor i traslladar-la a l'organisme responsable.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ

Estat de l'actuació

A implementar

Termini d'execució

Curt-mitjà

Caràcter de l'actuació

Formatiu

Agents involucrats

- Generalitat de Catalunya
- Governos locals
- Col·legis professionals

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Nombre de cursos de formació implementats.
- Nombre de professionals formats.

1.5

Promoure el certificat de presència d'amiant.

DESCRIPCIÓ

Es proposa, en línia amb altres models europeus, estudiar la possibilitat d'establir un certificat que inclogui la identificació i diagnosi de la presència d'MCA en edificis, infraestructures o equips de treball.

En el cas dels edificis, aquest certificat s'hauria d'expedir en els supòsits de transaccions relacionades amb els edificis construïts abans de la prohibició de l'amiant a l'Estat espanyol, i la informació resultant s'hauria d'incorporar al cens de l'amiant.

Aquesta mesura també permetria que el comprador o el llogater sabessin si aquella instal·lació conté MCA, quines mesures de seguretat han de tenir en compte i quin manteniment i quins controls han de fer sobre aquest material.

Segons el tipus de transacció, caldrà valorar les possibilitats d'obtenir un certificat de presència o no d'amiant visible, o bé una IAA completa, així com les conseqüències en cas que se n'acrediti la presència.

En qualsevol cas, en el moment de definir l'abast d'aquesta mesura cal ponderar les càrregues administratives i econòmiques que pot suposar, així com el marc competencial aplicable.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ

Estat de l'actuació

A implementar

Termini d'execució

Mitjà-llarg

Caràcter de l'actuació

Administratiu

Agents involucrats

Òrgan administratiu encarregat de desplegar les diferents accions previstes al Pla

Requisits previs

Dotar la mesura de la necessària cobertura legal i reglamentària

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Previsió legal efectiva de l'exigència de certificats.
- Nombre de documents emesos.

2. RETIRADA DE L'AMIANT

L'àmbit d'actuació de la retirada de l'amiant busca establir tots els requeriments, procediments i criteris necessaris per tal de garantir una retirada segura i progressiva dels MCA a Catalunya, tant per als treballadors com per a la població en general i per al medi ambient, a partir de l'aplicació de bones pràctiques.

Per tal d'assolir els objectius marcats, cal seguir una agenda pautada i exigent amb uns terminis establerts i una prioritització clara.

Pel que fa als béns de titularitat pública, les diferents administracions hauran d'elaborar un pla calendaritzat per complir l'obligació de fer efectiva la retirada abans del 2028.

Quant a l'amiant en l'àmbit privat, que hauria d'estar retirat abans del 2032, cal estudiar mesures que n'incentivin la retirada, com poden ser subvencions, ajuts, exempcions o bonificacions, així com l'agilització i la simplificació dels tràmits necessaris. També caldrà regular el règim sancionador a aplicar, en cas que sigui necessari.

La prioritització en la retirada haurà de tenir en compte la presència d'amiant en aquells espais i edificis utilitzats per a la prestació de serveis públics, i en particular els col·lectius més vulnerables, com serien escoles i entorns escolars.

Finalment, cal tenir en compte que el procés d'eliminació de l'amiant no acaba fins al seu emmagatzematge final en els dipòsits controlats autoritzats o la seva inertització. El tractament correcte d'aquest residu considerat perillós requereix unes condicions i suposa uns reptes que han de ser tractats amb línies d'acció concretes.

En algunes de les accions s'ha especificat, com a requisit previ, dotar la mesura de cobertura legal i reglamentària.

En els casos en què la Generalitat no disposi de competències pròpies per fer-ho, caldrà instar les modificacions necessàries en l'àmbit estatal mitjançant les comissions bilaterals corresponents, o per la via que es consideri més efectiva.

Línies d'actuació per a la retirada de l'amiant:

- 2.1** Elaborar un pla calendaritzat per a la retirada dels MCA en l'àmbit públic.
- 2.2** Incentivar la retirada dels MCA en l'àmbit privat.
- 2.3** Agilitzar i simplificar els processos administratius en la cadena d'eliminació dels MCA.
- 2.4** Millorar la formació i capacitat dels treballadors en les activitats amb risc d'amiant.
- 2.5** Millorar i ampliar els requeriments, procediments i controls als agents implicats en la identificació, retirada i manipulació dels MCA.
- 2.6** Analitzar la capacitat i la millor organització i ubicació dels abocadors i les deixalleries per al dipòsit i tractament dels MCA.
- 2.7** Impulsar iniciatives d'inertització i reciclatge dels MCA.
- 2.8** Establir un protocol amb les mesures provisionals de control de risc potencial dels MCA prèvies a la retirada definitiva.

2.1

Elaborar un pla calendaritzat per a la retirada dels MCA en l'àmbit públic.**DESCRIPCIÓ**

Establir un pla calendaritzat d'eliminació dels MCA dels equipaments públics en línia amb el manament de la Unió Europea, que marca l'any 2028 com a límit per a l'eliminació de l'amiant en aquells edificis o infraestructures de caràcter públic.

Actualment ja s'estan duent a terme actuacions d'eliminació d'MCA en edificis de titularitat de la Generalitat de Catalunya i d'altres administracions públiques. El que es proposa és planificar, coordinar i reforçar aquestes actuacions.

Entre els criteris a adoptar, aquest pla hauria de prioritzar en primera instància aquells equipaments que donen servei a les poblacions més vulnerables, aquells amb un ús intensiu i els que es troben en pitjor estat de conservació (i, per tant, poden suposar un risc per a la salut de qui els utilitzi), així com les edificacions del seu entorn més immediat.

A mesura que es vagin recollint dades del cens i es disposi de més informació, caldrà revisar i actualitzar la planificació de la retirada dels MCA durant tot el període de vigència del pla, amb la finalitat d'assolir els objectius previstos.

Es farà difusió de les accions dutes a terme com a bones pràctiques per a la seva aplicació en l'àmbit privat.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ**Estat de l'actuació**

A implementar

Termini d'execució

Curt-mitjà

Caràcter de l'actuació

Administratiu

Agents involucrats

- Generalitat de Catalunya, Administració i sector públic
- Governos locals i les entitats que els representen
- Altres administracions públiques

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Nombre d'actuacions en edificis i infraestructures públics.
- Tones eliminades en edificis i infraestructures públics.

2.2

Incentivar la retirada dels MCA en l'àmbit privat.

DESCRIPCIÓ

L'objectiu de l'erradicació total de l'amiant a Catalunya per a l'any 2032 que marca la Directiva europea 2015/C 251/03 comporta eliminar l'amiant a un ritme intens, tant en l'àmbit públic com privat. La complexitat de situacions existents en l'àmbit privat fa que les accions hagin de tenir un enfocament global i atacar diferents problemàtiques.

En primer lloc, cal implementar accions de suport econòmic al procés de retirada dels MCA. En l'actualitat existeixen ajudes al finançament, però es detecten insuficients. Cal reforçar els ajuts i les subvencions directes amb perspectiva d'equitat, prioritzant aquells àmbits amb població més vulnerable.

Aquestes ajudes poden anar lligades a la incorporació d'instal·lacions d'energia fotovoltaica en cobertes, la potenciació de la retirada d'MCA si n'hi ha i la millora de l'eficiència energètica dels edificis.

També s'estudiarà la possibilitat d'aplicar exempcions i bonificacions en l'àmbit tributari que puguin incentivar la retirada dels MCA.

Una altra via per facilitar la retirada d'amiant en l'àmbit privat és a través de l'agilització i la simplificació dels processos administratius associats.

Finalment, en el cas d'aquells edificis amb presència d'amiant que no s'hagi retirat en els terminis establerts, caldrà aconseguir la suficient empara legal per aplicar-hi mitjans d'execució forçosa, multes coercitives, sancions o les mesures que siguin necessàries per aconseguir-ne la retirada, per tal de garantir la salut del conjunt de la ciutadania i la protecció del medi ambient.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ

Estat de l'actuació

A implementar

Termini d'execució

Mitjà

Caràcter de l'actuació

Administratiu

Agents involucrats

- Generalitat de Catalunya
- Governos locals
- Altres institucions públiques

Requisits previs

Dotar la mesura de la necessària cobertura legal i reglamentària

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Nombre de subvencions atorgades.
- Quantia de les subvencions.
- Reducció dels terminis de tramitació i pagament de les subvencions respecte a la situació actual.
- Nombre d'actuacions en edificis privats respecte a la situació actual.
- Tones d'amiant eliminat en edificis privats respecte a la situació actual.
- Nombre d'accions sancionadores.

2.3

Agilitzar i simplificar els processos administratius en la cadena d'eliminació dels MCA.**DESCRIPCIÓ**

Cal agilitzar, simplificar i millorar els processos administratius de la cadena d'eliminació de l'amiant, en tots aquells casos en què hi hagi marge per fer-ho.

En primer lloc, cal reduir el temps previst per a la gestió administrativa dels plans de treball mitjançant la millora de la infraestructura i l'adscripció dels recursos necessaris per a la seva tramitació.

També cal detectar i eliminar possibles duplicitats, així com establir mecanismes de facilitació de la contractació pública.

En el model actual, les diferents empreses que vulguin operar en aquest àmbit s'han d'inscriure al Registre d'empreses amb risc d'amiant (RERA), d'àmbit i regulació estatals.

La inscripció al RERA no suposa cap garantia sobre el compliment de requisits previs per part de les empreses, i a la pràctica es converteix en un simple tràmit administratiu.

Caldria transformar-lo en una eina de control i professionalització de les empreses inscrites. Es proposa impulsar una revisió amb profunditat per tal d'establir criteris de capacitació d'empreses i professionals, i garantir que les empreses registrades disposen dels mitjans humans i materials adequats i suficients per dur a terme les tasques relacionades amb l'amiant.

Aquest Registre tampoc no permet la inscripció de treballadors autònoms, amb la qual cosa les activitats que duguin a terme en relació amb l'amiant no estan sotmeses a control per part de l'autoritat laboral. Cal habilitar un mecanisme per regular-ne les actuacions.

Com a via complementària, es proposa impulsar models com el francès, en què, un cop certificades, les empreses i els seus tècnics estan capacitats per dur a terme els treballs d'eliminació sense que calguin una autorització expressa i una resolució favorable prèvia.

L'objectiu seria establir un sistema de certificació-homologació d'empreses verificant-ne la capacitació humana i tècnica, que també prevegi la regulació de l'activitat per part de treballadors autònoms.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ**Estat de l'actuació**

A implementar

Termini d'execució

Curt-mitjà

Caràcter de l'actuació

Administratiu

Agents involucrats

Òrgan administratiu encarregat de desplegar les diferents accions previstes al Pla

Agents transversals

- Administració de l'Estat
- Generalitat de Catalunya
- Governs locals
- Empreses certificades (en cas d'implementació del model francès)

Requisits previs

Dotar la mesura de la necessària cobertura legal i reglamentària

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Evidències de la simplificació dels processos respecte a la situació actual.

2.4

Millorar la formació i capacitació dels treballadors en les activitats amb risc d'amiant.**DESCRIPCIÓ**

La manca de formació dels treballadors en aquest àmbit pot tenir dues afectacions:

- Un risc per a la seva pròpia seguretat i salut.
- Una mala praxi en el procés de manipulació i retirada de l'amiant, que pot provocar el desprendiment de fibres i la posada en risc de les persones que siguin al seu voltant.

Per aquest motiu cal reforçar tant la formació en prevenció de riscos laborals com la formació d'especialització professional de tots els treballadors que hi intervenen.

A banda de les accions adreçades al personal en actiu, cal reforçar aquests aspectes en el moment de la incorporació de nous professionals.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ**Estat de l'actuació**

A implementar

Termini d'execució

Curt-mitjà

Caràcter de l'actuació

Formatiu

Agents involucrats

- Generalitat de Catalunya
- Col·legis professionals
- Patronals
- Sindicats

Requisits previs

Dotar la mesura de la necessària cobertura legal i reglamentària

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Nombre d'accions formatives.
- Nombre de participants.

2.5

Millorar i ampliar els requeriments, procediments i controls als agents implicats en la identificació, retirada i manipulació dels MCA.**DESCRIPCIÓ**

En alguns casos que han transcendit a l'opinió pública s'ha detectat manca de formació en els treballadors de les empreses que es dediquen a la identificació, retirada i manipulació d'amiant, un fet que pot desembocar en una aplicació incorrecta de les mesures de seguretat, així com en una execució deficient dels plans de treball.

També es recullen nombroses consultes i mostres de preocupació per part dels veïns de les zones on es retira o es manipula amiant, atès que habitualment no disposen d'informació sobre l'abast de les actuacions i les mesures de seguretat adoptades.

En aquest sentit, cal reforçar els procediments de control als agents implicats en la retirada i manipulació d'MCA.

Aquesta actuació es desdobra, entre altres opcions a valorar, en tres possibles vies:

- Fomentar que tot el personal implicat en aquests processos, des del cap d'obra fins als operaris o els comandaments intermedis, disposin de la suficient formació que els capaciti per a treballs amb risc d'amiant, que s'hauria d'incorporar als currículums formatius d'estudis reglats com els graus superiors o els cicles formatius de construcció.
- Intensificar la inspecció en obra.
- Millorar els protocols de seguretat i d'informació sobre la durada i la tipologia d'intervenció a l'entorn de l'edifici o la infraestructura on s'estigui actuant.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ**Estat de l'actuació**

A implementar

Termini d'execució

Curt-mitjà

Caràcter de l'actuació

Administratiu

Agents involucrats

- Generalitat de Catalunya
- Col·legis professionals
- Patronals
- Sindicats

Requisits previs

Dotar la mesura de la necessària cobertura legal i reglamentària

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Inclusió de continguts relacionats amb l'amiant als currículums formatius.
- Nombre d'inspeccions dutes a terme.
- Aprovació de protocols d'actuació específics en relació amb els veïns afectats.

2.6

Analitzar la capacitat i la millor organització i ubicació dels abocadors i les deixalleries per al dipòsit i tractament dels MCA.**DESCRIPCIÓ**

L'amiant es classifica com a residu perillós i, per tant, s'hi aplica la normativa sectorial relacionada amb aquesta tipologia de residus.

Per tant, el control de les llicències d'obres i projectes és un element clau per incidir en la futura i correcta gestió dels residus d'amiant, així com la correspondència entre la quantitat prevista d'amiant a retirar i la seva traçabilitat posterior en l'abocador.

Una problemàtica específica és la barreja de residus no perillosos, com les runes de construcció, amb amiant i MCA. Caldrà fer els estudis necessaris per quantificar aquest problema i adoptar les mesures que siguin necessàries per evitar-la.

Actualment, se centralitzen els residus d'amiant en un únic dipòsit, situat al municipi de Castellolí. Cal adaptar la capacitat d'emmagatzematge de residus disponible i necessària, atesa la gran quantitat de material que es preveu en l'aplicació total del Pla, garantint la traçabilitat i l'eventual reforç de les infraestructures existents per tal d'assegurar l'homogeneïtat d'aquest recurs en el territori.

A més, cal atendre el dipòsit responsable de residus domèstics d'amiant en petites quantitats per part dels particulars. Davant del buit legal existent, cal regular els procediments per tal que puguin fer servir la xarxa de deixalleries d'àmbit comarcal i local, establir protocols per fer la transferència de manera segura i així evitar l'abandonament il·legal de residus.

En aquest sentit, es proposen les següents línies d'actuació prioritàries:

- L'estudi de la capacitat dels dipòsits d'amiant autoritzats.
- L'elaboració d'un protocol per a l'abocament de petites quantitats de residus d'amiant, així com possibles polítiques d'incentiu (per exemple, facilitant bosses homologades, ampliant els horaris i les localitzacions dels punts de recollida i reduint les taxes d'abocament).
- L'estudi dels protocols de transferència des de les deixalleries d'àmbit local o comarcal fins als dipòsits controlats, i facilitar la prestació d'aquest servei per part de la Generalitat, quan sigui necessari.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ**Estat de l'actuació**

A implementar

Termini d'execució

Mitjà-llarg

Caràcter de l'actuació

Planificació

Agents involucrats

- Òrgan administratiu encarregat de desplegar les diferents accions previstes al Pla
- Agència de Residus de Catalunya
- Governos locals

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Estudi de la capacitat d'emmagatzematge del dipòsit controlat de Castellolí en relació amb l'amiant detectat a Catalunya.
- Ús de la xarxa de recollida d'amiant en petites quantitats en l'àmbit municipal per part dels particulars, respecte a la situació actual.

2.7

Impulsar iniciatives d'inertització i reciclatge dels MCA.**DESCRIPCIÓ**

Atès el caràcter indestructible i incombustible de l'amiant, i en línia amb la Resolució del Parlament Europeu 2012/2065(INI), s'ha d'impulsar la inertització immediata i definitiva de l'amiant i altres residus d'MCA i només optar pel dipòsit en abocadors de residus perillosos quan no sigui possible aquesta inertització definitiva.

Per això, es proposa la creació d'una línia d'ajudes a la recerca en aquest àmbit amb l'objectiu de trobar mètodes més eficients per eliminar de manera definitiva l'alliberament de fibres d'amiant en el medi ambient, i evitar possibles problemes futurs que pot comportar l'acumulació de grans quantitats d'aquest material en abocadors.

En l'àmbit de la Unió Europea ja hi ha iniciatives com el tractament amb llanternes de plasma o processos de pirogasificació que estudien la viabilitat d'inertitzar l'amiant i transformar-lo en materials reutilitzables, i projectes empresarials al Regne Unit o a França que hi treballen.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ**Estat de l'actuació**

A implementar

Termini d'execució

Mitjà-llarg

Caràcter de l'actuació

Recerca

Finançament

Agents involucrats

- Òrgan administratiu encarregat de desplegar les diferents accions previstes al Pla
- Universitats i centres de recerca

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Nombre de projectes de recerca aprovats.
- Tones de material reciclat respecte a la situació actual.

2.8

Establir un protocol amb les mesures provisionals de control de risc potencial dels MCA prèvies a la retirada definitiva.**DESCRIPCIÓ**

En determinades situacions, com per exemple en aquells casos en què la retirada de l'amiant no sigui tècnicament possible en aquell moment, pot ser necessari minimitzar el risc potencial dels MCA mitjançant l'aplicació de mesures provisionals de control.

Es tracta de procediments preventius consistents en l'aplicació de productes químics sobre una superfície d'MCA (encapsulat) o mitjançant una barrera física (confinament) per evitar l'alliberament de fibres a l'ambient fins a la retirada definitiva.

Aquestes accions fan que els MCA no es vegin exposats a les inclemències del temps, i es minimitza el risc d'emissió de fibres mentre no es pugui procedir a la retirada definitiva.

El protocol d'actuació haurà de preveure la presentació d'un pla de treball, que caldrà acompanyar de la documentació necessària que justifiqui l'excepcionalitat de la intervenció, i l'aprovació per part de l'autoritat laboral, amb la determinació del temps límit per a la retirada definitiva dels MCA.

Aquesta informació també es farà constar al cens de l'amiant a Catalunya, per tal de poder fer el seguiment i control posterior.

Per tal d'establir el protocol d'actuació, es podran valorar i contrastar les iniciatives que ja s'estan duent a terme per part d'altres administracions per regular aquestes actuacions excepcionals.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ**Estat de l'actuació**

A implementar

Termini d'execució

Mitjà

Caràcter de l'actuació

Planificació

Agents involucrats

Òrgan administratiu encarregat de desplegar les diferents accions previstes al Pla

Requisits previs

Dotar la mesura de la necessària cobertura legal i reglamentària

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Aprovació del protocol.
- Nombre de mesures provisionals registrades respecte a la situació actual.

3. PREVENCIÓ DELS EFECTES DE L'AMIANT

Aquest àmbit inclou aquelles línies d'actuació que tenen per objectiu la prevenció de més afectacions de salut provocades per l'exposició a l'amiant, així com el seguiment i control dels efectes que produeixen i han provocat fins a l'actualitat.

Una línia d'actuació amb molt d'impacte és la creació de continguts de comprensió fàcil adreçats tant a la població en general com a col·lectius específics, per tal d'informar sobre els riscos de l'exposició a l'amiant i així poder evitar situacions de risc.

Aquesta creació de continguts també ha d'anar lligada al component tècnic i formatiu, aconseguint tècnics especialitzats en les diferents fases del procés d'eliminació de l'amiant.

Pel que fa al seguiment dels efectes en la salut i el medi ambient, cal reforçar els protocols i les mesures de vigilància per tal de controlar l'abast del problema i poder actuar de manera coordinada.

Aquestes accions de seguiment han d'anar acompanyades de recerca tant sanitària i mediambiental com de procediments tècnics lligats a la gestió de residus d'amiant.

Línies d'actuació per a la prevenció dels efectes de l'amiant:

- 3.1** Incrementar el coneixement de la ciutadania envers l'amiant per influir en un canvi de comportament, enfortir la consciència i la necessitat d'identificar-lo i eliminar-lo d'acord amb la normativa i de forma segura.
- 3.2** Crear i difondre materials didàctics per als diferents professionals que poden estar en contacte amb MCA.
- 3.3** Revisar els protocols i la previsió de mesures per a les intervencions en cas d'emergència i desastres naturals en espais amb presència d'amiant.
- 3.4** Fer el seguiment de la vigilància de la salut dels treballadors que estan o puguin haver estat exposats a l'amiant (Programa de vigilància postocupacional, control de la vigilància ocupacional i accions conjuntes entre l'Institut Nacional de la Seguretat Social [INSS] i el Departament de Salut).
- 3.5** Reforçar la investigació sobre l'amiant pel que fa a la recerca sanitària (bàsica i aplicada).

3.1

Incrementar el coneixement de la ciutadania envers l'amiant per influir en un canvi de comportament, enfortir la consciència i la necessitat d'identificar-lo i eliminar-lo d'acord amb la normativa i de forma segura.

DESCRIPCIÓ

Cal fer conèixer al conjunt de la societat l'abast del problema generat per l'amiant i les implicacions en la salut individual, col·lectiva i del medi ambient, per tal de sensibilitzar i fer participar la societat dels reptes marcats.

En aquest sentit, cal dur a terme accions de difusió i formació adreçades a la ciutadania en general. Entre d'altres:

- Ampliar i millorar el web amiant.gencat.cat, estratificant els materials de comunicació segons el tipus d'usuari i adaptant-ne els continguts, especialment per a les persones sense coneixements previs en aquest àmbit i per a col·lectius com associacions de veïns o comunitats de propietaris.
- Establir canals de comunicació directes i fàcilment accessibles per a la ciutadania per tal d'atendre consultes relacionades amb l'amiant.
- Coordinar la difusió a través dels canals comunicatius i les xarxes socials de les administracions implicades en cada actuació de retirada d'amiant.
- Dur a terme campanyes de sensibilització, organitzar jornades i accions formatives de manera coordinada entre l'Administració i els agents socials implicats (associacions veïnals, associacions d'afectats, col·legis professionals, sindicats, etc.).

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ

Estat de l'actuació

A implementar

Termini d'execució

Curt

Caràcter de l'actuació

Informatiu

Agents involucrats

Òrgan administratiu encarregat de desplegar les diferents accions previstes al Pla

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Nombre de materials de comunicació elaborats i inclosos en el repositori del web.
- Nombre de consultes i descàrregues.
- Nombre d'accions de difusió a les xarxes socials.
- Nombre d'interaccions a les xarxes socials.
- Nombre de jornades i actes fets en col·laboració amb agents socials.

3.2

Crear i difondre materials didàctics per als diferents professionals que poden estar en contacte amb MCA.

DESCRIPCIÓ

A banda de la creació de cursos de formació adreçats a professionals del sector de la construcció i del manteniment, cal dissenyar materials didàctics més genèrics per als col·lectius que es poden trobar amb amiant en l'exercici de la seva professió.

Atès que l'amiant es pot trobar en nombrosos formats (plaques ondulades, tubs, jardineres, dipòsits d'aigua, ignifugacions, aïllaments tècnics i acústics, calorifugacions, sistemes de frens, etc.) i ubicacions (cobertes, sostres falsos, calderes, vehicles i maquinària, en forma d'abocament incontrolat a la via pública, etc.), cal definir els coneixements que es requereixen segons l'activitat desenvolupada, els possibles riscos provocats per una manipulació incorrecta i les mesures de prevenció i protecció recomanades.

En aquest sentit, es proposa la creació i difusió de píndoles d'autoaprenentatge, així com de materials didàctics ajustats als diversos tipus de perfils professionals: transportistes, agents rurals, personal de neteja, mecànics, etc.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ

Estat de l'actuació

A implementar

Termini d'execució

Curt-mitjà

Caràcter de l'actuació

Informatiu

Agents involucrats

Òrgan administratiu encarregat de desplegar les diferents accions previstes al Pla

Agents transversals

Col·legis professionals

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Nombre de materials didàctics creats.

3.3

Revisar els protocols i preveure mesures per a les intervencions en cas d'emergència i desastres naturals en espais amb presència d'amiant.

DESCRIPCIÓ

Cal revisar els protocols d'intervenció en incendis, esfondraments, explosions, desastres naturals o episodis climàtics extrems on pot haver-hi presència d'amiant, per permetre l'actuació ràpida i segura dels equips d'emergències.

En la gran majoria de casos, aquestes mesures d'actuació ja existeixen, però pot ser necessari actualitzar-les i millorar-les.

D'altra banda, si se sistematitza adequadament l'anàlisi dels informes posteriors a les intervencions en situacions d'emergència, es pot aconseguir una altra via d'identificació i localització dels MCA.

A més dels protocols d'actuació en cas d'emergències, cal preveure també les actuacions en situacions d'urgència, on la intervenció pot estar en mans d'empreses privades de serveis (neteja, manteniment, control de plagues, etc.), que també han de tenir present la possible presència d'amiant en edificis i infraestructures.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ

Estat de l'actuació

A implementar

Termini d'execució

Curt-mitjà

Caràcter de l'actuació

Planificació

Agents involucrats

- Generalitat de Catalunya
- Protecció Civil
- Bombers
- Forces i cossos de seguretat
- Governos locals
- Empreses RERA
- Empreses de serveis

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Elaboració d'un protocol específic per a situacions d'emergència.
- Elaboració d'un protocol específic per a actuacions d'urgència.

3.4

Fer el seguiment de la vigilància de la salut dels treballadors que estan o puguin haver estat exposats a l'amiant (Programa de vigilància postocupacional, control de la vigilància ocupacional i accions conjuntes entre l'INSS i el Departament de Salut).

DESCRIPCIÓ

Des del 2007, el Departament de Salut desenvolupa el Programa de vigilància postocupacional dels treballadors que han estat exposats a l'amiant.

Aquest Programa té com a objectiu identificar els treballadors que hi han estat exposats, determinar si han desenvolupat alguna patologia relacionada, fer un seguiment integral i coordinat de la seva salut i col·laborar perquè se'ls reconegui (si és necessari) la patologia com a malaltia professional, així com la indemnització per als treballadors que la presenten.

Així mateix, el Departament de Salut també fa el seguiment de la vigilància ocupacional de la salut que les empreses que duen a terme tasques amb possible exposició a l'amiant estan obligades a fer als seus treballadors, i que han de comunicar a l'autoritat sanitària, d'acord amb el que estableix el Reial decret 396/2006.

Cal mantenir i reforçar les tasques que ja es desenvolupen, i vetllar pel fet que aquests programes disposin del finançament i els mitjans tècnics necessaris.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ

Estat de l'actuació

Implementat

Termini d'execució

Llarg

Caràcter de l'actuació

Administratiu

Agents involucrats

- Generalitat de Catalunya
- Departament de Salut

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Nombre de persones en seguiment al Programa de vigilància postocupacional.
- Nombre de comunicacions de vigilància ocupacional de la salut.

3.5

Reforçar la investigació sobre l'amiant pel que fa a la recerca sanitària (bàsica i aplicada).**DESCRIPCIÓ**

Promoure la inversió en investigació científica per millorar el coneixement sobre l'amiant en l'àmbit sanitari.

Cal millorar el coneixement sobre els efectes de l'amiant en la salut, així com l'atenció de les malalties associades a aquest cancerígen.

Això implica fer assajos clínics sobre tractaments mèdics, focalitzar la investigació en la detecció precoç i en el desenvolupament de noves eines terapèutiques i de diagnosi.

També cal fomentar recerca específica de la part de les exposicions ambientals, on hi ha molt poca recerca i evidència reportada.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ**Estat de l'actuació**

A implementar

Termini d'execució

Mitjà-llarg

Caràcter de l'actuació

Recerca

Agents involucrats

- Generalitat de Catalunya
- Universitats i centres de recerca

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Establiment de línies de finançament específic per a la recerca.
- Pressupost dedicat a la recerca.

4. IMPULS D'UN NOU MARC NORMATIU

És necessari disposar d'un marc normatiu de referència per implementar amb seguretat jurídica les mesures necessàries per a l'impuls d'una actuació comuna de totes les administracions públiques de Catalunya amb la finalitat d'erradicar, de forma definitiva, l'amiant i els materials que contenen amiant.

Per abordar la problemàtica de manera transversal i amb visió de país, cal disposar d'una Llei per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya i del desplegament reglamentari necessari per a la seva efectivitat.

També caldrà impulsar i promoure canvis a la normativa d'àmbit estatal, especialment pel que fa a la normativa d'àmbit laboral i a la reglamentació tècnica.

Així mateix, caldrà impulsar el desplegament reglamentari del fons de compensació estatal per a les víctimes.

Línies d'actuació per assolir els canvis normatius necessaris:

- 4.1** Redactar, tramitar i aprovar la Llei per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya.
- 4.2** Fer el desplegament reglamentari i adoptar les mesures necessàries per a la implementació de la Llei.
- 4.3** Impulsar i promoure els canvis normatius necessaris de competència estatal.

4.1

Redactar, tramitar i aprovar la Llei per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya.**DESCRIPCIÓ**

El marc jurídic actual té l'origen en nombroses normes europees de protecció de les persones i de limitació de l'ús i del comerç de substàncies perilloses.

Actualment no disposem d'un marc normatiu propi, sinó de diverses normes que afronten problemàtiques en diferents àmbits: en matèria de residus, de transport i abocadors, de seguretat i salut laborals i de medi ambient.

Tant la Resolució del Parlament Europeu de 14 de març de 2013, sobre els riscos per a la salut en el lloc de treball relacionats amb l'amiant i perspectives d'eliminació de tot l'amiant existent (2012/2065(INI)), com el Dictamen del Consell Econòmic i Social Europeu de març del 2015 es configuren com el punt d'inflexió per tal d'establir un marc jurídic estructurat que doni resposta a la necessitat de regular la retirada de l'amiant.

La nova legislació ha de permetre salvaguardar la salut de la població pel que fa a l'exposició a l'amiant, garantir la seguretat dels treballadors, retirar de forma segura els MCA presents a Catalunya i garantir als diversos agents implicats i a la població en general un coneixement adequat sobre les característiques de l'amiant i els seus efectes sobre la salut.

Així, per tal de regular amb caràcter general en tot el territori de Catalunya i de forma uniforme en la totalitat de municipis, fixant obligacions tant per a agents públics com privats i la ciutadania, cal disposar d'una norma aprovada pel Parlament de Catalunya.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ**Estat de l'actuació**

En fase de redacció

Termini d'execució

Curt-mitjà

Caràcter de l'actuació

Legislatiu

Agents involucrats

- Generalitat de Catalunya
- Agents públics i privats afectats

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Tràmit d'informació pública i audiència i altres processos participatius.
- Aprovació del Projecte de Llei per part del Govern.
- Aprovació de la Llei per part del Parlament.

4.2

Fer el desplegament reglamentari i adoptar les mesures necessàries per a la implementació de la Llei.

DESCRIPCIÓ

Caldrà regular mitjançant disposicions reglamentàries els requeriments, els procediments i els criteris adequats per tal de garantir la identificació, la gestió i la retirada segura i progressiva dels MCA.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ

Estat de l'actuació

En fase de redacció

Termini d'execució

Mitjà

Caràcter de l'actuació

Legislatiu

Agents involucrats

Generalitat de Catalunya

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Tramitació i aprovació de les disposicions reglamentàries.
- Elaboració de guies, protocols i altres mecanismes per a la implementació de la Llei.

4.3

Impulsar i promoure els canvis normatius necessaris de competència estatal.

DESCRIPCIÓ

Promoure l'adopció d'aquelles mesures de competència estatal que puguin tenir un impacte directe en el desplegament de les polítiques catalanes destinades a assolir els objectius d'aquest Pla nacional.

Per exemple, la Llei estatal 21/2022, de 19 d'octubre, de creació d'un fons de compensació per a les víctimes de l'amiant, determina la necessitat d'aprovar un reglament per a l'impuls de la posada en funcionament i l'inici de les seves activitats, que ha finalitzat el 19 de gener de 2023. Caldrà cercar mesures que impulsin el compliment d'aquest manament. Així mateix, un cop es posi en funcionament aquest fons, se cercaran mecanismes que puguin donar suport a les persones afectades per tal d'aconseguir-ne la plena efectivitat.

La Llei estatal 7/2022, de 8 d'abril, de residus i sòls contaminats per a una economia circular, per la seva banda, imposa als ajuntaments l'obligació d'elaborar un cens d'instal·lacions i emplaçaments amb amiant, incloent-hi un calendari que en planifiqui la retirada, abans de l'abril de 2023. Davant la molt difícil viabilitat de compliment d'aquesta obligació, caldrà cercar les solucions financeres i temporals que permetin que el manament sigui efectiu.

Quan sigui necessari, caldrà promoure l'actualització de la normativa i reglamentació tècnica d'àmbit estatal que fixa els procediments i la metodologia a aplicar a les actuacions de detecció, anàlisi, manipulació i retirada d'MCA.

També caldrà fer una relació de propostes de modificació legislativa en l'àmbit laboral, empresarial, tributari i financer que esdevinguin necessàries per assolir l'objectiu d'erradicació de l'amiant amb el màxim de garanties però també d'efectivitat i simplificació en els procediments i tràmits establerts.

VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ

Estat de l'actuació

A implementar

Termini d'execució

Llarg

Caràcter de l'actuació

Legislatiu

Agents involucrats

- Generalitat de Catalunya
- Institucions de l'Estat (Corts Generals i Govern)

INDICADORS DE SEGUIMENT

- Nombre i contingut de les propostes formulades per la Generalitat de Catalunya a l'Estat.
- Identificació de víctimes de l'amiant que puguin ser beneficiàries del fons i nombre d'indemnitzacions satisfetes.
- Comptabilització de municipis que disposin totalment o parcial d'un cens d'instal·lacions amb amiant.
- Normativa estatal que sigui objecte de modificació efectiva.

VI. GOVERNANÇA: SISTEMA DE GESTIÓ, AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA

El Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya es dissenya com un instrument dinàmic que desplegarà les seves accions durant el període 2023-2032.

En la seva implementació hi participarà una multitud d'agents, serveis i persones, amb nivells de coordinació molt diferents.

Caldrà establir-hi els mecanismes de col·laboració interadministrativa a aplicar, sigui via subvenció, convenis de col·laboració, contractes programa o l'opció que es valori més adient.

També s'hi tindran presents l'heterogeneïtat del territori i les especificitats dels àmbits urbans o rurals.

En aquest sentit, és necessari generar sistemes de seguiment integral, per tal de dur a terme un monitoratge de l'aplicació de les accions previstes i avaluar-ne els resultats i els impactes.

La unitat administrativa encarregada d'impulsar i gestionar les diferents línies d'actuació del Pla haurà de presentar un informe anual a la Comissió per a l'Erradicació de l'Amiant a Catalunya, que actuarà com a comissió de seguiment i tindrà, a banda de les seves funcions ordinàries, la missió d'avaluar el grau de compliment del Pla, fer-ne un seguiment adequat i proposar les millores que consideri convenients per millorar-ne l'èxit i l'impacte.

En cas que es valori necessari, es podran convocar reunions de tipus tècnic o delimitar-les segons l'àmbit territorial, la matèria tractada (salut, ambiental o laboral) o el tipus d'MCA que es vulgui abordar.

Tal com es vagi avançant en l'execució del Pla, especialment en aquells aspectes que tinguin un impacte més directe en la ciutadania, s'obriran els processos participatius que calgui, mitjançant el portal Participa Gencat o el canal que es consideri més adient, per tal de recollir les seves opinions, necessitats, propostes i expectatives.

El retiment de comptes es complementarà amb la presentació d'un informe anual al Govern, i amb l'elevació per part d'aquest d'una memòria biennal al Parlament de Catalunya.

VII. CRONOGRAMA

Les accions proposades s'han de programar amb una visió estructurada per tal d'arribar als objectius marcats per al 2032.

Atesa la interdependència entre moltes de les actuacions, i que el resultat obtingut en cadascuna d'aquestes influirà en el desenvolupament de la resta, es preveu una primera revisió del cronograma al cap de 2 anys.

També cal posar en relleu que la totalitat de les accions proposades s'iniciarà durant la present legislatura.

Calendarització de les propostes

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
XIV LEGISLATURA										
1. IDENTIFICACIÓ DE L'AMIANT										
1.1										
1.2										
1.3										
1.4										
1.5										
Revisió del cronograma										
2. RETIRADA DE L'AMIANT										
2.1										
2.2										
2.3										
2.4										
2.5										
2.6										
2.7										
2.8										
Revisió del cronograma										
3. PREVENCIÓ DELS EFECTES DE L'AMIANT										
3.1										
3.2										
3.3										
3.4										
3.5										
Revisió del cronograma										
4. CANVIS NORMATIUS NECESSARIS										
4.1										
4.2										
4.3										
Revisió del cronograma										

VIII. MARC PRESSUPOSTARI

Els últims anys, la Generalitat ha anat incrementant els recursos destinats a la retirada de l'amiant, principalment en els àmbits següents:

Agència de l'Habitatge de Catalunya

Programa 3, ajuts a les actuacions de rehabilitació a nivell d'edifici

Exercici	Import global
2022	23.038.692 € (*)

(*) No disposem de dades desagregades de quin percentatge correspon específicament a retirada d'amiant.

Agència de Residus de Catalunya

Ajuts destinats a la retirada de residus que continguin amiant

Exercici	Import global
2022	7.310.000 €

Subvenció directa a l'Ajuntament de Badia del Vallès

Exercici	Import global
2021	4.491.819 €

Ajuts extraordinaris per les inclemències meteorològiques del dia 30/08/2022

Exercici	Import global
2022	5.650.000 €

El Departament de la Presidència, per la seva banda, ha assumit directament algunes actuacions, com l'encàrrec a l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya per a la realització de la primera capa del cens d'amiant i la posada en marxa del Programa temporal per al desplegament i la implementació de l'estratègia d'erradicació de l'amiant a Catalunya.

A més a més, s'han dut a terme nombroses actuacions de rehabilitació en equipaments gestionats pels departaments de Salut i d'Educació, i s'hi han destinat recursos des del pressupost del Departament d'Empresa i Treball, entre d'altres, sense que disposem de les dades desagregades de quin import correspon específicament a retirada d'amiant.

Per aquest motiu, en actuacions futures caldrà seguir criteris de comptabilitat analítica per quantificar els recursos imputats directament o indirecta a l'erradicació de l'amiant.

Per tal que el Pla pugui assolir els seus objectius, caldrà dotar-lo del pressupost necessari per a cadascuna de les accions previstes.

El finançament públic haurà de garantir l'execució de les actuacions d'erradicació de l'amiant dels edificis i espais públics.

A banda, se cercaran les vies de finançament i línies d'ajut necessàries per fomentar l'erradicació de l'amiant en l'espai privat.

Atesa la magnitud del problema i la quantitat de recursos necessaris, caldrà complementar les aportacions de la Generalitat de Catalunya amb les provinents de la resta d'administracions i mitjançant la col·laboració publicoprivada.

Aquest marc pressupostari s'haurà de concretar per a les diferents fases previstes en la calendarització de les accions, i tenint en compte la interdependència entre les diferents línies, ja que els resultats obtinguts en una actuació comportaran necessàriament reajustar les altres.

Com ja s'ha indicat en diferents apartats del Pla, la recollida de dades del cens i l'obtenció d'informació més detallada poden implicar la reprogramació de les actuacions, que han d'anar acompanyades de les reserves de crèdit suficient per part de les diferents administracions públiques.

El Pla també atindrà els casos que suposin una major complexitat, com per exemple les intervencions en equipaments sanitaris de grans dimensions, on caldrà fer un estudi detallat que minimitzi l'impacte en la població atesa, i que requeriran una dotació econòmica específica addicional.

Per al primer any de vigència del Pla, el 2023, s'ha previst un fons inicial de 10 milions d'euros al pressupost de la Generalitat de Catalunya per a activitats d'erradicació de l'amiant, que s'afegirà a les partides ja assignades pels diferents ajuts i subvencions que atorguen l'Agència de Residus de Catalunya, l'Agència de l'Habitatge de Catalunya o l'Institut Català d'Energia per actuacions que impliquen la retirada de l'amiant.

Es preveu que al llarg de l'exercici altres departaments puguin fer aportacions suplementàries al fons en el marc de les seves competències.

Es preveu que la Llei d'erradicació de l'amiant atorgui un caràcter permanent al fons creat l'any 2023 i també incrementar-ne la quantia de forma progressiva.

De la dotació final i l'execució anual d'aquest fons se'n tractarà en el marc de la CEAC una vegada finalitzat cada exercici pressupostari.

També cal fer esment de les següents actuacions destacades previstes per a l'exercici de 2023:

Projecte estratègic "Amiant per plaques", impulsat pel Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, que preveu una important dotació econòmica per subvencionar la substitució de cobertes amb amiant per plaques fotovoltaïques per a autoconsum en l'àmbit privat.

Projecte d'instal·lació de plaques fotovoltaïques en cobertes d'edificis de titularitat de la Generalitat, amb la corresponent retirada d'amiant en cas que s'hi trobi, en el marc de les polítiques de transició energètica.

L'òrgan encarregat de desplegar les diferents accions previstes al Pla, a mesura que disposi de la informació necessària i, en particular, del cens de l'amiant, elaborarà una estimació del finançament necessari per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya.

Aquesta estimació i les fonts de finançament necessàries per fer front a les actuacions previstes seran objecte d'anàlisi, debat i proposta per part de la CEAC, la qual també participarà en la seva revisió i actualització.

En vista d'aquesta anàlisi, al moment d'elaborar la proposta de pressupost dels exercicis següents caldrà determinar els imports necessaris per executar les diferents accions, d'acord amb el calendari d'actuacions i les disponibilitats pressupostàries de cada moment.

ANNEX 1. GLOSSARI

Amiant

Conjunt de silicats fibrosos, substàncies d'origen mineral de composició química variable, que ha estat utilitzat com a matèria primera en nombrosos i diferents materials (norma UNE 171370-1).

Asbest

Silicat mineral d'estructura fibrosa i aspecte sedós, resistent als àcids i als àlcalis, que té propietats ignífugues i d'isolació tèrmica i elèctrica.

Segons l'Agència Internacional de Recerca sobre el Càncer (IARC), l'asbest és una substància cancerígena per inhalació.

(Termcat)

Asbestosi

Pneumoconiosi produïda per la inhalació prolongada de partícules d'amiant. Es caracteritza pel desenvolupament d'una fibrosi pulmonar, predominantment a les bases pulmonars, associada amb la presència de cossos observables en l'esput, en el material de broncoaspiració i en la rentada broncoalveolar. S'acompanya sovint de lesions de la pleura parietal (plaques hialines) amb calcificacions o sense. Les complicacions són freqüents i comprenen la insuficiència respiratòria crònica no hipercàpnica, el cor pulmonar, el càncer de pulmó, el mesotelioma pleural o peritoneal i la síndrome de Caplan.

(Termcat)

Empreses RERA

Els treballs que suposin la manipulació d'amiant o de materials amb amiant només els poden dur a terme empreses especialitzades. Aquestes empreses han d'estar inscrites al Registre d'empreses amb risc d'amiant (RERA). Així, han de disposar d'un pla de treball, aprovat per l'autoritat laboral, on es recullen totes les mesures de prevenció que cal adoptar tant per protegir els treballadors que manipulen l'amiant o els materials amb amiant com la població que envolta el lloc on es fan els treballs.

(Departament d'Empresa i Treball)

Exposició a fibres d'amiant

L'exposició a fibres d'amiant es produeix principalment a través de la via respiratòria, i el risc de desenvolupament d'una malaltia relacionada amb aquestes fibres depèn de diversos factors: el tipus i les característiques de les fibres, la intensitat i duració de l'exposició, l'exposició concomitant al tabac o a altres agents cancerígens i les característiques individuals de la persona.

L'exposició a les fibres d'amiant pot afectar, principalment, els pulmons i la pleura, i provocar malalties com l'asbestosi i determinats tipus de càncer. L'Agència Internacional de Recerca sobre el Càncer ha classificat les fibres d'amiant com a carcinògenes del grup 1 (carcinògenes per als humans), i estableix que poden causar mesotelioma i càncers de pulmó, laringe i ovari.

L'amiant és susceptible d'alliberar fibres quan es trenca o es tritura. Les fibres d'amiant poden alliberar-se a l'aire quan algun material que

conté amiant és pertorbat durant el seu ús o en processos de demolició, manteniment, reparació i/o renovació d'edificis o habitatges.

(Agència de Salut Pública de Catalunya)

Fibrociment

Material per a la construcció constituït per una barreja de ciment pòrtland i fibres d'amiant, d'una elevada resistència mecànica, ininflamable i molt resistent a l'acció dels agents atmosfèrics.

S'empra en forma de tubs, de planxes ondulades, de grans recipients, etc., com a material de cobriment o de revestiment, com a aïllant tèrmic, per a dipòsits, en conduccions per a líquids, etc.

(Termcat)

Material que conté amiant (MCA)

Material en el qual s'ha afegit deliberadament amiant a la seva composició (norma UNE 171370-1).

Mesotelioma pleural

Mesotelioma de la serosa pleural, generalment maligne, que s'associa sovint amb asbestosi (període de latència de 20 a 40 anys), es presenta generalment en persones d'edat i es caracteritza per un engruïment de la pleura amb nodes ben definits, embassament pleural, ocupació progressiva de la cavitat pleural i, a vegades, adenopaties cervicals o axil·lars, amb un pronòstic d'ordinari molt advers. Hom ha descrit diverses variants: mesotelioma de cèl·lules fusiformes o sarcomatoide, desmoplàstic, i escatós o de diferenciació escatosa.

(Termcat)

Pla de treball amb risc d'amiant

Document que ha de recollir les activitats i operacions que es duran a terme amb materials amb contingut d'amiant (MCA) i les mesures preventives que s'adoptaran per garantir la seguretat i la salut dels treballadors que duguin a terme aquestes operacions (Reial decret 396/2006).

ANNEX 2.

Acords del Govern relatius a la Comissió per a l'Erradicació de l'Amiant a Catalunya i per a l'impuls d'un Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya

1/3

Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya

Núm. 7988 - 24.10.2019

CVE-DOGC-A-19296009-2019

DISPOSICIONS

DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA

ACORD GOV/149/2019, de 22 d'octubre, pel qual es crea la Comissió per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya i per a l'impuls d'un Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya.

La problemàtica al voltant de l'amiant, i els seus efectes sobre la salut, ve de lluny, ja que per una banda és un agent químic que ha estat àmpliament utilitzat degut a les seves interessants propietats per a la indústria i la construcció, però per altra banda, l'exposició a fibres d'amiant, es pot associar a greus efectes per a la salut.

L'ús, producció i comercialització de materials amb amiant es va prohibir l'any 2001, però l'ús dels que ja estaven instal·lats o en servei està permès fins a la seva eliminació o el final de la seva vida útil. Actualment no hi ha, per tant, una obligació legal de retirar els materials amb amiant instal·lats si no s'ha arribat al fi de la seva vida útil. Cal tenir present que el període de vida útil dels materials amb amiant no finalitza exclusivament quan perd les seves característiques funcionals, sinó just abans de suposar un risc per a la salut de les persones, per l'alliberament de les fibres contingudes als materials amb amiant.

S'estima que a Catalunya l'amiant encara instal·lat suposa més de 4 milions de tones de fibrociment i entre unes 6 i 30 mil tones de projectats i calorifugats, entre d'altres materials. Una gran part d'aquests materials es va instal·lar entre mitjans dels anys 60 i finals dels anys 80, i per tant, ha arribat o està arribant al final de la seva vida útil.

La Resolució del Parlament Europeu, de 14 de març de 2013, sobre els riscos per a la salut en el lloc de treball relacionats amb l'amiant i perspectives d'eliminació de tot l'amiant existent (2012/2065), insta a realitzar una avaluació d'impacte i una anàlisi de costos i beneficis per tal d'avançar en l'eliminació segura de l'amiant d'edificis i instal·lacions i arribar a la fita final d'erradicació de l'amiant. En concret, el Dictamen del Comitè Econòmic i Social Europeu de l'any 2015 sobre erradicar l'amiant a la Unió Europea, estableix entre les seves conclusions l'objectiu d'erradicar tot l'amiant a finals de 2032.

És cert que històricament l'àmbit laboral és on s'ha treballat més, des de la vessant preventiva, i s'ha avançat molt en la millora dels procediments de treball i la gestió dels materials amb contingut d'amiant. Malgrat això, la presència de materials amb amiant representa un dels principals problemes de salut pública i mediambiental que afronta el país i per això requereix un tractament integral per part de tots els actors implicats, incloent-hi les administracions públiques.

El món del treball ha estat un espai on s'han reproduït conflictes i on han aparegut plataformes i reclamacions sindicals arran de les dificultats d'acreditar l'etiologia laboral de les patologies patides per les persones treballadores. Igualment és el context on s'ha desenvolupat un marc normatiu i uns procediments de treball per a la protecció dels treballadors i les treballadores i de terceres persones. Sabem que una de les conseqüències d'aquesta exposició laboral a les empreses són els efectes sobre la salut dels treballadors i treballadores però cal tenir present que l'amiant és també una qüestió de contaminació ambiental i de salut pública.

És per això que es proposa crear un espai de treball interdepartamental que elabori un pla de prioritització de les línies de treball, amb l'objectiu de fixar a mig termini un pla de treball per a l'eliminació de la presència d'amiant a Catalunya i dels efectes sobre les persones.

Les accions a desenvolupar per aquesta Comissió i els objectius que persegueix han d'estar alineats amb la normativa europea que promou l'eliminació segura de l'amiant; així com amb les propostes recollides a l'informe sobre l'exposició laboral a fibres d'amiant a Catalunya, de desembre de 2018, elaborat de forma concertada per la Generalitat de Catalunya i els agents socials membres de la Comissió de Seguretat i Salut Laboral del Consell de Relacions Laborals de Catalunya.

L'article 51 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, estableix que el Govern pot crear comissions interdepartamentals amb la finalitat d'examinar i coordinar assumptes d'àmbit concret i específic que afectin diversos departaments, i que la norma de creació n'ha de fixar la composició, la presidència, les funcions, la durada i les normes de funcionament.

Vist el que s'ha exposat, a proposta del conseller de Treball, Afers Socials i Famílies, de la consellera de la

CVE-DOGC-A-19296009-2019

Presidència, del conseller d'Educació, de la consellera de Salut, del conseller de Territori i Sostenibilitat, i de la consellera d'Empresa i Coneixement, el Govern

Acorda:

1. Crear la Comissió per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya, adscrita al Departament de la Presidència, com a òrgan que coordina l'acció de govern en aquesta matèria.

1.1 . La Comissió té les funcions següents:

- a) Avaluar la situació actual de l'amiant a Catalunya.
- b) Identificar els principals agents implicats, tant públics com privats, i les seves competències envers l'amiant.
- c) Establir els mecanismes de cooperació i coordinació entre aquests agents.
- d) Impulsar i fer el seguiment i control de les actuacions a realitzar per la Comissió tècnica DESAMIANT-CAT.
- e) Impulsar i proposar al Govern per a la seva aprovació el Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya.

1.2 La Comissió per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya té la composició següent:

- a) La presidència, que és exercida per la persona titular de la secretaria general del Departament de la Presidència, o persona en qui delegui, amb rang mínim de secretari o secretària sectorial.
- b) La vicepresidència, que és exercida per la persona titular de la secretaria general del Departament de Salut, o persona en qui delegui, amb rang mínim de secretari o secretària sectorial
- c) Les vocalies, que són exercides per les persones relacionades seguidament, i designades pel titular del departament respectiu:
 - Una persona en representació del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, amb rang mínim de director o directora general.
 - Una persona en representació del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda, amb rang mínim de director o directora general.
 - Una persona en representació del Departament de Territori i Sostenibilitat, amb rang mínim de director o directora general.
 - Una persona en representació del Departament d'Empresa i Coneixement, amb rang mínim de director o directora general.
 - Una persona en representació del Departament d'Educació, amb rang mínim de director o directora general.
 - Una persona en representació de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques.
 - Una persona en representació de la Federació de Municipis de Catalunya.
- d) La Secretaria, l'ocupa una persona designada pel titular del Departament de la Presidència. L'exercici d'aquestes funcions no comporta la creació ni l'ocupació de cap lloc de treball específic o òrgan actiu.

1.3. La Presidència de la Comissió, d'acord amb els assumptes a tractar, pot convidar a les sessions representants d'altres departaments de l'Administració de la Generalitat i persones externes que, a títol individual o com a representants d'un grup, entitat o organització, per la seva especialitat, coneixements o funcions que desenvolupen, hi poden participar amb veu però sense vot.

1.4 La Comissió s'ha de constituir en el termini màxim de dos mesos a comptar des de la publicació d'aquest Acord.

1.5 La Comissió s'ha de convocar trimestralment en sessió ordinària. Sens perjudici d'això, es pot convocar en sessió extraordinària a instància de la Presidència, a iniciativa pròpia o a proposta de la majoria dels seus membres.

1.6 La Comissió funciona en plenari, tot i que es poden crear grups de treball, per a l'estudi i l'anàlisi de temes específics.

2. Crear la Comissió tècnica DESAMIAN-CAT, on participaran, a més dels departaments de l'Administració de la Generalitat implicats, totes les administracions de Catalunya i agents que la Comissió per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya determini i que tinguin competències o interessos afectats.

2.1 Aquesta Comissió tècnica s'adscriu a la Comissió per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya, i té com a objectius principals l'elaboració del Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya i la coordinació de les actuacions entre els diferents agents implicats, així com donar el suport tècnic a la Comissió.

2.2. La Comissió Tècnica DESAMIAN-CAT ha d'elaborar i presentar a la Comissió les propostes de mesures adreçades a la consecució de les funcions assignades.

3. L'assistència a les sessions de la Comissió per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya, a la Comissió Tècnica DESAMIAN-CAT, i als grups de treball vinculats que es puguin crear en aquest àmbit, no genera cap dret econòmic en concepte d'indemnitzacions o de dietes per drets d'assistència a cap dels seus membres.

4. En tot allò que no preveu aquest Acord per al funcionament de la Comissió, és d'aplicació supletòria la normativa general reguladora dels òrgans col·legiats de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

5. Aquesta Comissió té caràcter temporal i es dissoldrà quan s'assoleixi el resultat que ha originat la seva creació.

6. Disposar la publicació d'aquest Acord al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Barcelona, 22 d'octubre de 2019

Víctor Cullerell i Comellas

Secretari del Govern

(19.296.009)

ALTRES DISPOSICIONS**DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA**

ACORD GOV/156/2021, de 12 d'octubre, de modificació de l'Acord GOV/149/2019, de 22 d'octubre, pel qual es crea la Comissió per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya i per a l'impuls d'un Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya.

Mitjançant l'Acord GOV/149/2019, de 22 d'octubre, es va crear la Comissió per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya i per a l'impuls d'un Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya per tal d'abordar la problemàtica al voltant de l'amiant i els seus efectes sobre la salut.

Aquesta Comissió es va crear amb la finalitat de constituir un espai de treball interdepartamental amb l'objectiu de fixar a mitjà termini un pla de treball per a l'eliminació de la presència d'amiant a Catalunya i dels seus efectes sobre les persones i el medi ambient.

Atesa la complexitat de la matèria, l'Acord GOV/149/2019, de 22 d'octubre, també va crear la Comissió Tècnica DESAMIANT-CAT, on hi participen, a més dels departaments de l'Administració de la Generalitat implicats, totes les administracions de Catalunya i agents que la Comissió per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya determini i que tinguin competències o interessos afectats.

Mitjançant l'Acord del Govern de 17 de novembre de 2020 es va aprovar la memòria preliminar sobre l'Avantprojecte de llei per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya amb els objectius generals de salvaguardar la salut de la població pel que fa a l'exposició a l'amiant, garantir la seguretat dels treballadors, retirar de forma segura els materials que contenen amiant (MCA) presents a Catalunya i garantir als diversos agents implicats i a la població en general un coneixement adequat sobre les característiques de l'amiant i els seus efectes sobre la salut. Aquesta memòria s'ha sotmès a un període de consulta pública prèvia en el qual s'han formulat nombroses propostes, ja analitzades.

Com a fruit del treball realitzat per la Comissió per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya, en sessió del Govern de 27 d'abril de 2021, es va presentar l'informe "Posant les bases per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya", on s'analitza l'estat de situació del projecte. L'informe subratlla la necessitat d'un lideratge polític fort i sostingut en el temps que es porti a terme des d'una posició transversal i multicompetencial i també remarca que caldran inversions molt importants i la participació de diferents governs per poder executar un pla que probablement requerirà un període superior a 10 anys.

Com a resposta als efectes derivats de la crisi provocada per la COVID-19 i per encarar la recuperació postpandèmia, la Unió Europea va crear diversos instruments que han de contribuir a accelerar la recuperació, transformar les economies i construir una societat més sostenible, digital i resilient. El més singular d'aquests instruments és el Next Generation EU (NGEU), dotat amb 750.000 milions d'euros, que es desemborsaran als estats membres durant el període 2021-2026 i que obliguen a analitzar el seu possible encaix amb els objectius de la Comissió per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya.

A l'inici de la XIV Legislatura, el Decret 21/2021, de 25 de maig, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, va adoptar una nova organització departamental, amb la supressió i creació de nous departaments i la introducció de canvis significatius en el seu àmbit competencial i organitzatiu que fan necessària la modificació de la composició de la Comissió per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya i per a l'impuls d'un Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya, per tal d'adaptar-la a la nova realitat departamental.

Vist que l'article 51 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, estableix que el Govern pot crear comissions interdepartamentals;

Per tot això, a proposta de la consellera de la Presidència, el Govern

Acorda:

1. Modificar el punt 1.2 de l'Acord GOV/149/2019, de 22 d'octubre, pel qual es crea la Comissió per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya i per a l'impuls d'un Pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya, que queda redactat de la manera següent:

"1.2. La Comissió per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya té la composició següent:

- a) La presidència, que és exercida per la persona titular de la Secretaria del Govern o persona en qui delegui amb rang orgànic de secretari o secretària general.
- b) La vicepresidència primera, exercida per la persona titular de la Secretaria General del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, o persona en qui delegui, amb rang orgànic de secretari o secretària general.
- c) La vicepresidència segona, exercida per la persona titular de la Secretaria General del Departament de Salut, o persona en qui delegui, amb rang orgànic de secretari o secretària general.
- d) Les vocalies següents:
 - d1) Una persona en representació del Departament de la Vicepresidència i de Polítiques Digitals i Territori.
 - d2) Una persona en representació del Departament d'Empresa i Treball.
 - d3) Una persona en representació del Departament d'Economia i Hisenda.
 - d4) Una persona en representació del Departament d'Igualtat i Feminismes.
 - d5) Una persona en representació del Departament d'Educació.
 - d6) Una persona en representació del Departament de Drets Socials.
 - d7) Una persona en representació de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques.
 - d8) Una persona en representació de la Federació de Municipis de Catalunya.

La representació dels departaments esmentats anteriorment correspondrà a persones amb rang orgànic de director o directora general designades per la persona titular del departament respectiu, les quals poden delegar en altres persones amb rang orgànic de director o directora general.

e) La secretaria l'ocupa una persona designada pel president o presidenta de la Comissió. L'exercici d'aquestes funcions no comporta la creació ni l'ocupació de cap lloc de treball específic o òrgan actiu."

2. Disposar la publicació d'aquest Acord al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Barcelona, 12 d'octubre de 2021

Xavier Bernadí Gil
Secretari del Govern

(21.286.019)

Generalitat de Catalunya
**Comissió per a l'Erradicació
de l'Amiant a Catalunya**